

Republica Moldova
a aplicat la runda
a VIII-a a Fondului
Global

Ecoul conferinței
regionale de la
Moscova

Publicitatea socială
- subiect de interes
pentru Moldova

O zi a lumânărilor
aprinse

Акции на День
Памяти погибших
от СПИДа

Crucea Roșie - o
speranță pentru cei
neajutorați

A fi sănătos e la
modă

Информационная
кампания о
туберкулезе
завершилась

НПО «Viața Nouă» -
carte de vizită

РАБЫ
ГЕРОИНОВОГО
„БОГА”

— 2

— 7

— 19

Republica Moldova a aplicat la runda a VIII-a a Fondului Global

Membrii Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA (CNC) s-au întrunit la 19 iunie 2008 într-o ședință de lucru, în cadrul căreia a fost prezentată și propusă spre semnare aplicația către Fondul Global (runda a VIII-a) pentru două componente – tuberculoză și HIV/SIDA pentru anii 2009-2014.

Fondul Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei a anunțat deschisă runda a VIII-a de aplicare la 1 martie 2008. Necesitatea de a aplica la runda a VIII-a a Fondului Global a fost conștientizată în cadrul ședinței CNC TB/SIDA din 13 decembrie 2007, iar decizia de a elabora o propunere de grant către Fondul Global a fost luată de către membrii CNC TB/SIDA în cadrul ședinței din 14 martie 2008.

Procesul de elaborare a aplicației

Elaborarea aplicației pentru componentele tuberculoza și HIV/SIDA a avut la bază următoarele principii:

- 1) Participativitatea și implicarea largă a membrilor CNC, a grupurilor tehnice de lucru, precum și a întregii societăți;
- 2) Transparența (invitația de a participa la elaborarea propunerii de grant a fost publicată în ziarele „Moldova Suverană” și „Экономическое обозрение”) și plasate pe pagina web a Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA <http://www.ccm.md>. Variantele de proiect ale aplicației au fost consultate online cu toți partenerii interesați prin email, fiind, de asemenea, disponibile la adresele: www.ccm.md și www.aids.md;
- 3) Ajustarea propunerilor remise de către parteneri la strategiile Programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control și profilaxie a tuberculozei;
- 4) Revizuirea propunerilor de către specialiștii grupurilor tehnice de lucru în cadrul a numeroase întruniri: pentru domeniul tuberculozei (23 martie, 1 aprilie, 11 iunie) și pentru domeniul HIV/SIDA (28-29 martie, 29 mai, 17 iunie).

a fost recomandată a fi dezvoltată pentru prima dată de către Fondul Global. Aplicația Republicii Moldova se axează pe dezvoltarea acestui compartiment pentru domeniul HIV/SIDA (creșterea capacităților personalului medical și social și crearea condițiilor adecvate de muncă la nivel național și local) - 1.837.211 Euro.

4. Fortificarea societății civile (conține activități de fortificare a capacităților Ligii persoanelor care trăiesc sau sunt afectate de HIV/SIDA) - 2.847.491 Euro.

5. Suportul pentru copiii orfani și bolnavi cronici de HIV (prevede crearea centrelor de reabilitare pentru copii în Chișinău, Tiraspol, Bălți, ulterior acestea urmând să fie preluate de către autoritățile publice locale) - 3.200.158 Euro.

Suma totală a propunerii pentru domeniul HIV/SIDA este de 16.407.967 Euro.

Propunerea de grant pentru domeniul tuberculozei se axează pe fortificarea controlului și a managementului tuberculozei multidrogrezistente (TB MDR). La elaborarea propunerii s-a ținut cont de raportul nr.4 al OMS „Rezistența antituberculozei în lume” pentru anul 2008, în care se menționează că Republica Moldova se clasifică printre țările cele mai afectate de tuberculoza multidrogrezistentă. Propunerea pentru domeniul tuberculozei include următoarele componente:

1. Fortificarea capacităților naționale pentru managementul TB MDR (1.188 mii Euro pentru 5 ani/0.747 mii Euro pentru primii 2 ani);
2. Supravegherea rezistenței la medicamente și diagnosticul cazurilor de TB MDR (1.467 mii Euro pentru 5 ani /0.626 mii Euro pentru primii 2 ani);
3. Tratamentul cazurilor de TB MDR (6.804 mii Euro pentru 5 ani/2.321 mii Euro pentru primii 2 ani);
4. Programele de suport pentru pacienții cu TB MDR (2.356 mii Euro pentru 5 ani/1.040 mii Euro pentru primii 2 ani);
5. Studii operaționale în TB MDR (0.080 mii Euro pentru 5 ani/0.040 mii Euro pentru primii 2 ani).

Suma totală a propunerii este de 13.322.000 Euro.

În cadrul ședinței au fost aprobați recipienții principali de gestionare a grantului pentru runda a VIII-a: Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectului TB/SIDA (din partea structurilor guvernamentale) și Centrul de Politici și Analize în Sănătate (din partea organizațiilor neguvernamentale).

Conținutul aplicației

Propunerea de grant pentru domeniul HIV/SIDA este axată pe fortificarea sistemului sănătății pentru asigurarea serviciilor de calitate în tratamentul, îngrijirea și suportul persoanelor infectate și afectate de HIV/SIDA. În acest context, au fost dezvoltate următoarele compartimente:

1. Monitorizarea tratamentului antiretroviral (include crearea unui Centru de Excelență, subordonat Ministerului Sănătății, ce va fi responsabil de coordonare, politici și managementul cazului HIV) - 1.978.104 Euro;
2. Suportul și îngrijirea persoanelor HIV cronice (ține, în special de intervențiile sociale pentru persoanele seropozitive) - 6.104.627 Euro;
3. Fortificarea sistemului de sănătate - această componentă

De menționat că Republica Moldova a beneficiat din partea Fondului Global de un grant de circa 11,7 milioane dolari SUA la runda I (anii 2003-2008), actualmente fiind în curs de implementare al doilea grant (din runda a VI-sea) de circa 27,8 milioane dolari pentru domeniul tuberculozei și HIV/SIDA. Solicitarea de grant pentru runda a VIII-a ajunge la 29 milioane 522 mii Euro.

Curs de instruire pentru utilizatorii SIMM

În perioada 17-18 aprilie 2008, Programul Management Farmaceutic Rațional Plus (MHS/RPM Plus) în colaborare cu Centrul Național de Management în Sănătate și Programul Național de Control al Tuberculozei au organizat un curs de instruire pentru utilizatorii sistemului informațional de management al medicamentelor antituberculoase de linia a doua (SIMM) din cinci instituții medico-sanitare publice (IMSP) din Moldova.

Sistemul informațional de management al medicamentelor de linia a doua (SIMM) a fost elaborat în iunie 2006-decembrie 2007 cu scopul de a crea o structură națională comprehensivă de stocare a informației cu privire la aprovizionarea bolnavilor cu medicamente antituberculoase de linia a doua. Noul SIMM oferă, de asemenea, posibilitatea de a furniza date pentru adoptarea unor decizii adecvate tratamentului TB MDR; a elabora rapoarte actualizate privind managementul medicamentelor la diferite nivele (național, raional), a identifica soluții pentru îmbunătățirea managementului cazurilor de TB MDR.

La moment are loc validarea variantei finale a SIMM prin testarea acestui produs în cinci instituții medicale (Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, SCM de Ftiziopneumologie din municipiul Chișinău, cabinetele medicilor de ftiziopneumologie din Călărași, Cimișlia și Florești). Potrivit Ritei Seicas, consultant MSH, participanții au fost instruiți în vederea formării cunoștințelor și abilităților necesare a folosire a sistemului informațional, aplicarea în practică a opțiunilor acestuia (înregistrarea pacienților înrolați în tratament, înregistrarea recepționării medicamentelor și livrarea acestora către unitățile medico-sanitare, formularea comenzilor și evidența medicamentelor eliberate) etc.

La rândul său, organizatorii au profitat de acest curs pentru a colecta unele rezultate de evaluare a sistemului-prototip (în versiunea curentă propusă pentru testare) la nivel de raion și republican; a testa și a elabora metodologia de lucru pentru următoarele cursuri de instruire a utilizatorilor, a afla care sunt opiniile despre noul „Ghid pentru utilizatori” elaborat și de a identifica necesitățile pentru ajustarea finală a SIMM.

MSH are o experiență de mai mult de 25 de ani în evaluarea și consolidarea sectorului farmaceutic în peste 100 de țări ale lumii. Activitățile MSH în Republica Moldova au început în anul 2002, în ultimul timp acestea fiind axate pe consolidarea managementului medicamentelor pentru Programul Național de Control al Tuberculozei (studierea practicilor de procurare și distribuire a medicamentelor antituberculoase, evaluarea eficacității medicamentelor din partea Fondului Global de Medicamente (OMS/GDF), organizarea atelierului regional de instruire în procurarea medicamentelor antituberculoase) ș.a. Actualmente, RMP Plus contribuie la dezvoltarea sistemului informațional de management al medicamentelor și acordă asistență tehnică pentru îmbunătățirea managementului medicamentelor antituberculoase de linia a II-a.

Training Course for Users of ISDM

On April 17-18 2008, the Rational Pharmaceutical Management Plus Programme in collaboration with the National Centre of Health Management and the National Programme on TB Control organized a training course for users of the Informational System of second line anti-tuberculosis Drug Management from 5 public medico-sanitary institutions (ISDM) from Moldova.

Informational System of second line anti-tuberculosis Drug Management (ISDM) was developed between June 2006 and December 2007 with the purpose to create a national comprehensive structure of information storage regarding the provision of patients with second line anti-tuberculosis drugs. The new ISDM offers the possibility to provide data in order to take some decisions which are adequate to the TB MDR treatment; to develop updated reports referring to drug management at different levels (national, regional), to identify solutions for improving the TB MRD case management.

Now the validation of the final ISDM occurs by testing this product in 5 medical institutions (the Ftisiopneumologic Institute “Chiril Draganiuc”, MCH of Ftisiopneumology from Chisinau, ftisiopneumologic cabinets for doctors from Calarasi, Cimislia and Floresti).

According to Rita Seicas, Consultant MSH, the participants were trained to get the necessary knowledge and abilities to use the informational system, to apply in practice its options, (registration of the patients that are in the treatment, registration of drugs reception and their transportation to the medico-sanitary units,

formulation of requests and control of the delivered drugs) etc. The organizers profited from this course to collect some evaluation results of the system (in the current version suggested for testing) both at the district and republican levels; to test and elaborate the work methodology for the following training courses, to find out new opinions about the developed “New Guide for Users” and to identify the necessities for the final adjustment of the ISDM.

MSH has an experience of more than 25 years in the evaluation and consolidation of the pharmaceutical sector in over 100 countries of the world. The activities of MSH in the Republic of Moldova started in 2002. Recently it was concentrated upon consolidation of drug management for the National Programme of TB Control (the study of procurement practices and distribution of anti-tuberculosis drugs, the evaluation of drug efficiency from the Global Drug Fund (WHO/GDF), organization of the regional training workshop for anti-tuberculosis drug procurement) etc. Now the Rational Pharmaceutical Management Plus contributes to the development of the ISDM and gives technical assistance to improve the second line anti-tuberculosis Drug Management.

Investing in our future

The Global Fund

To Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria

Now on InvestingInOurFuture.org

Focus on

Djibouti

See the full Coverage

Cea de-a II conferință regională pentru problemele HIV/SIDA cu participarea țărilor din Europa de Est și Asia Centrală a luat sfârșit

Cea de-a II conferință regională pentru Europa de Est și Asia Centrală pe problemele HIV/SIDA, găzduită pentru a doua oară, consecutiv, de Moscova (Rusia) s-a încheiat. La eveniment au participat circa 2065 reprezentanți ai structurilor guvernamentale, neguvernamentale și necomerciale, cercetători și activiști ai domeniului mediului de afaceri, precum și persoane infectate cu HIV din 53 țări ale lumii, ceea ce denotă actualitatea și interesul participanților pentru acest eveniment.

În cadrul Forumului au fost examinate problemele-cheie ale răspândirii epidemiei HIV/SIDA în regiune, printre care infectarea prin intermediul utilizării intravenoase a drogurilor, caracteristicile coinfectiei HIV-TB și HIV-hepatite, creșterea numărului de persoane infectate care necesită a fi încadrate în terapia antiretrovirală etc. În context, s-a insistat asupra faptului că epidemia suportă modificări de ordin gender și de vârstă – crește numărul femeilor infectate și a

tinerilor printre cazurile noi de infectare cu HIV.

Participanții s-au referit și la unele tendințe pozitive de contracarare a epidemiei, care deschid posibilități de combatere eficientă a infecției HIV în regiune. Printre acestea se numără – creșterea volumului de finanțare a activităților în domeniul HIV/SIDA, angajamentul politic la nivel de stat, implicarea mai activă a societății civile și a comunității în combaterea epidemiei.

Ecoul conferinței regionale de la Moscova

OLEG BARBĂ
consultant în politici
publice de sănătate
CNC TB/SIDA

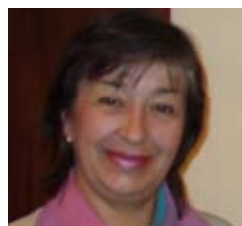
Consider că evenimentul de la Moscova este unul de însemnătate istorică. Și aceasta pentru că a întrunit peste 2000 de participanți din țările Europei de Est și Asia Centrală, precum și delegați din SUA, Marea Britanie, Germania, Serbia, Albania ș.a., problemele abordate în cadrul conferinței fiind de o importanță majoră.

HIV/SIDA are conotația unei probleme sociale complexe și pentru a-i răspunde eficient este necesară o implicare mai activă a reprezentanților educației, mass media și a persoanelor care trăiesc cu HIV. La fel, este necesar de a întreprinde eforturi sporite pentru combaterea stigmatizării și discriminării persoanelor infectate cu HIV, de a crește nivelul de informare a populației despre HIV, de a pregăti în continuare cadre calificate în domeniu și de a atrage resurse financiare pentru acoperirea activităților planificate.

GABRIELA IONAȘCU
reprezentant UNAIDS
Moldova

Forumul regional de la Moscova a scos în evidență problemele curente ale domeniului HIV/SIDA (*colaborarea internațională și intersectorială, fortificarea segmentului de profilaxie a infecției HIV, acordarea tratamentului antiretroviral persoanelor care îl necesită*), precum și unele aspecte mai puțin tradiționale. Astfel, în pofida caracterului uman al eforturilor de combatere a epidemiei HIV/SIDA, s-a indicat asupra faptului că unele acțiuni intră în contradicție cu legislația internă a anumitor țări, fiind neacceptate la nivel de comunitate/stat. Aici putem aduce subiectul controversat al manualului „Deprinderi de viață” în Moldova, care după ce a fost introdus ca obiect facultativ în curriculumul școlar al elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal, la revolta unui grup de părinți și reprezentanți ai clerului – a fost respins. Și aceasta, după ce a fost testat timp de 1 an în câteva regiuni pilot ale republicii, după ce au fost pregătite cadrele didactice care să predea acest obiect, după ce a fost elaborat conceptul cursului, tipărite manualele pentru elevi și ghidurile pentru profesori, deci, după ce a trecut prin toate etapele indispensabile acestui proces... Este o lecție pe care așa și nu înțeleg dacă Republica Moldova a înșușit-o sau a rămas restanțieră până acum...

LUDMILA UNTURĂ
președintele Asociației
„Copilărie pentru toți”, Moldova

Luând în considerație faptul că epidemia HIV/SIDA în Moldova are tendința de a avea o față feminină, îmi exprim speranța că vocea femeilor poate și trebuie să fie auzită în societatea noastră (pentru a dezvolta strategii și politici naționale eficiente de acordare a serviciilor persoanelor care sunt infectate cu HIV), iar inițiativele parvenite din partea ONG-urilor pentru protejarea drepturilor femeilor – vor fi susținute și încurajate. În general, societatea civilă a fost cea mai reprezentativă la acest Forum (38% - reprezentanții ONG-urilor, 20% - persoanele care trăiesc cu HIV, 5% - sectorul privat și 37% - angajații structurilor guvernamentale). Acest exemplu ar trebui să fie replicat și în societate, întrucât în societatea noastră rolul ONG-urilor și al persoanelor care trăiesc cu HIV este nesemnificativ.

MICHEL KAZATCHKINE

directorul Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei
Acum 2 ani, situația în domeniul HIV/SIDA în țările Europei Centrale și de Est era considerată critică sub toate aspectele. Persoanele care doreau să schimbe ceva, nu aveau suficiență experiență și nici posibilități. Astăzi situația s-a schimbat – există cadre pregătite în realizarea activităților cu utilizatorii de droguri și lucrătorii sexului comercial, altor grupuri de risc. Guvernele țărilor din regiune nu doar că și-au asumat angajamente pentru combaterea epidemiei, dar își aduc contribuția în această cauză comună, tot mai multe persoane infectate cu HIV au acces și beneficiază gratis de tratament antiretroviral. Aș vrea să cred că spre anul 2010, obiectivul de a asigura acces universal la tratament și prevenire HIV/SIDA în această regiune va fi atins. Și aceasta este posibil, numai dacă vom lupta împreună.

PITER PIOT

**directorul Programului ONU pentru HIV/SIDA (UNAIDS)
secretarul general al ONU**

La moment, în regiune se implementează un șir de programe care au impact pozitiv în ameliorarea situației HIV/SIDA. Există resurse umane, au fost create infrastructuri necesare, cu toate acestea, epidemia HIV/SIDA continuă să crească în țările Europei de Est. Insuficiența activităților de prevenire și accesul limitat al grupurilor vulnerabile la serviciile de prevenire și tratament sunt printre cauzele principale care determină această stare de lucruri.

UNAIDS continuă să susțină programele de reducere a noxelor și să promoveze terapia de substituție cu metadonă pentru persoanele infectate cu HIV și utilizatorii de droguri. Dar oricât de efective ar fi aceste acțiuni, munca noastră va fi zadarnică, dacă nu vom manifesta răbdare și compasiune față de persoanele care suferă de această maladie. Campaniile de informare orientate spre combaterea stigmei și discriminării persoanelor infectate sau afectate de HIV sunt de o importanță deosebită și ar trebui să implice instituțiile educaționale, bisericile, locurile de muncă.

Publicitatea socială - subiect de interes deosebit pentru Moldova

În deschiderea evenimentului, dna **Larisa Catrinici, Ministru al Sănătății**, a prezentat un raport despre situația din domeniul sănătății, evidențiind principalele reforme pozitive ce s-au produs pe parcursul anilor 2001-2007: introducerea asigurărilor obligatorii de asistență medicală, fortificarea asistenței medicale primare prin instituirea medicului de familie, îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medicale, sporirea accesului populației la serviciile medicale.

În scopul ameliorării, fortificării și promovării sănătății populației țării, în Republica Moldova a fost aprobată Politica Națională de Sănătate, scopul căreia constă în crearea condițiilor optime pentru realizarea maximă a potențialului de sănătate a fiecărui individ pe parcursul întregii vieți și atingerea unor standarde adecvate de calitate a vieții populației.

Cu toate acestea, unii indicatori ce caracterizează sănătatea în Moldova sunt departe de a fi la nivelul standardelor Organizației Mondiale a Sănătății. Astfel, printre cei mai importanți factori de risc, ce influențează negativ calitatea vieții populației sunt: alcoolul, hipertensiunea arterială, nivelul înalt al colesterolului, fumatul etc. Dna Catrinici a subliniat că majoritatea factorilor de risc, ce au o acțiune negativă asupra sănătății, pot și trebuie să fie preveniți. Atingerea acestui deziderat este posibil doar prin conjugarea eforturilor tuturor actorilor importanți din societate: instituțiile medicale, mass media, societatea civilă. Profilaxiei trebuie să-i aparțină primatul pentru că e mai ușor să previi decât să tratezi. Or, în medicină nu există cheltuieli - sunt doar investiții, a mai adăugat Larisa Catrinici, Ministru al Sănătății.

Prezent la masa rotundă special pentru a pune în discuție problemele legate de publicitatea socială, **Vladimir Pozner, președintele Academiei de Televiziune din Rusia**, a opinat că este destul de dificil de abordat acest subiect, pentru că însăși noțiunea de publicitate socială în societatea noastră nu are o înțelegere comună. Din acest punct de vedere, (în regiunea noastră) publicitatea socială aproape că nu există. Pentru ca să existe sunt necesare și niște

condiții sociale, economice, politice, care să asigure și să favorizeze stimularea mecanismului de elaborare, plasare și distribuire către public a acestui tip de publicitate. „De la mass media se cere să fie deschisă și să promoveze publicitatea socială, dar nimeni nu întreabă cum este posibil ca o instituție media să existe în condițiile economiei de piață, plasând publicitate gratuit? Acest spațiu de emisie până la urmă trebuie să fie achitat de cineva. Întrebarea este cine poate să-și asume acest rol astăzi? », a întrebat Vladimir Pozner.

Referindu-se la calitatea publicității sociale, sursa citată a relevat că un singur lucru este foarte clar - de acest lucru trebuie să se ocupe profesioniștii.

În cuvântul de încheiere a discuțiilor ce au avut loc în cadrul evenimentului, **Olga Osadci, manager AFEW Moldova** a ținut să comunice că fiecare țară are specificul său în abordarea fenomenului «publicitate socială» și republica noastră, în acest sens, nu trebuie să copieze un model anume. «Este important să fie găsite cele mai bune tehnici și modalități de promovare a acestui gen de publicitate la nivel național și spre aceasta trebuie să ne mobilizăm toate eforturile în continuare», a concluzionat Olga Osadci.

Victoria Tataru, secretariatul CNC TB/SIDA

„Sunt ateu și cred că după moarte nu se mai întâmplă nimic, dar niciodată nu strică să faci un bine. Iată de ce un jurnalist trebuie să fie preocupat și de problemele sociale ale societății în care trăiește”, a declarat în cadrul conferinței de presă la Chișinău Vladimir Pozner, unul dintre cei mai cunoscuți jurnaliști din Europa de Sud-Est, transmite Info-Prim Neo.

Vladimir Pozner afirmă că problema persoanelor infectate de HIV este una care trebuie să fie abordată pe larg, tocmai pentru că nici până în prezent oamenii nu cunosc prea multe lucruri despre această boală. „Trebuie să spun că eu sunt în primul rând fiziolog și apoi jurnalist, iar problema oamenilor bolnavi, infectați de HIV/SIDA mă preocupă de ceva timp. Mai întâi de toate m-am documentat, am mers prin spitale și am văzut care este situația oamenilor infectați de această maladie. Am fost surprins să văd că medicii și infirmierele nu se apropiau de acești bolnavi. Fiecare gest al meu, mai ales ridicarea în brațe a unor copilași, era privit ca un act eroic”, a relatat jurnalistul.

Vladimir Pozner susține că la etapa actuală, cea mai bună metodă de protejare și de prevenire a infectării cu virusul HIV este, în afară de abținerea, doar prezervativul. Potrivit sursei citate, informațiile care se vehiculează despre ineficiența prezervativelor este una eronată și falsă. Vladimir Pozner este de acord că mai întâi de toate trebuie să se promoveze moralitatea și verticalitatea, răspândirea valorilor printre tineri. „Dar, din moment ce există numeroase scăpări la acest capitol, în condițiile în care tinerii nu vor să asculte de „predicile” maturilor, făcând haz pe seama lor, ar fi bine ca, cel puțin, să fie educați cum să se protejeze de HIV/SIDA prin folosirea prezervativelor”, a subliniat Pozner. Campaniile sociale sunt importante pentru că acestea îl fac pe om să înțeleagă și să discearnă ce îi este folositor și ce nu.

Vladimir Pozner a efectuat o vizită la Chișinău la inițiativa reprezentanței locale a *Fundației SIDA Est-Vest* pentru a dialoga cu directorii din mass-media despre promovarea programelor de publicitate socială în mass-media, în special a celor care vizează problema răspândirii infecției HIV și SIDA. În cadrul mesei rotunde, Vladimir Pozner a împărtășit experiența sa în ceea ce privește problemele de mediatizare a publicității și mesajelor sociale și motivele care îl determină pe un jurnalist să ia o poziție socială activă vizavi de problemele sănătății publice. La finalul discuțiilor cu directorii și redactorii mass-media a fost înaintat un proiect de rezoluție care își propune să primească acordul managerilor instituțiilor media în susținerea acțiunilor de informare și sensibilizare a publicului privind problemele societății.

Selecție de pe: www.info-prim.md

Managerii de instituții mass media, jurnaliști, reprezentanți ai structurilor guvernamentale, neguvernamentale și private au participat la 10 iunie 2008 la o masă rotundă cu genericul: „Problematika publicității sociale în Republica Moldova. Necesitatea facilitării accesului publicității sociale pe piața mass media autohtonă”.

EVENIMENTE

Ministerul Sănătății, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, Fundația SIDA Est-Vest (AFEV) și Liga Persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA au organizat la 15 mai curent o conferință de presă dedicată Zilei internaționale de comemorare a persoanelor care au decedat de SIDA, în cadrul căreia a fost dat startul acțiunii de realizare a primului „quilt” național. „Quilt -ul este un fel de plapumă cusută din bucăți de stofă - fiecare bucată fiind confecționată în amintirea unei persoane concrete care a decedat de SIDA.

On May 15 the Ministry of Health, the National Scientific and Practical Centre of Preventive Medicine, AFEV and the League of people living with HIV currently organized a press conference dedicated to the International Commemoration Day of People who died of AIDS, and the activity of making the first national “quilt” started. The quilt is a kind of blanket sewed from pieces of linen – each piece being manufactured in memory of a concrete person who had died of AIDS.

18 MAI – ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE COMEMORARE A PERSOANELOR DECEDATE DE HIV/SIDA

Asociația „Liga persoanelor care trăiesc cu HIV în Republica Moldova” împreună cu UNAIDS Moldova au organizat pe 13 mai o conferință de presă, dedicată Zilei de comemorare a persoanelor decedate de SIDA și săptămânii internaționale de combatere a SIDA (18-24 mai 2008).

În cadrul conferinței au fost abordate subiecte de țin de situația HIV/SIDA în Republica Moldova, activitatea Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV, disponibilitatea programelor de combatere a HIV/SIDA în Moldova, elaborarea propunerii de grant pentru aplicarea la runda a VIII-a a Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.

La eveniment au participat: Igor Chilcevschi, președintele Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV în Moldova, președintele Asociației „Credința”, membru al CNC TB/SIDA; Gabriela Ionașcu, coordonatorul oficiului UNAIDS Moldova, membră a CNC TB/SIDA; Iurie Verdeș, director executiv al Asociației „Credința”; Ludmila Untură, președintele Asociației „Copilărie pentru toți”, reprezentanți din regiuni.

Informație pregătită în baza comunicatului Ligii

În Moldova a fost lansată acțiunea de confecționare a primului „quilt ”

În cadrul celei de-a II conferință au fost făcute publice ultimele date privind infectarea cu HIV și SIDA în Republica Moldova, tendințe actuale ale HIV și SIDA în Moldova și în lume, au fost anunțate activitățile programate pentru marcarea acestei date.

Tot aici a fost dat start acțiunii de confecționare a primului „quilt” al Republicii Moldova. Primele bucăți realizate în memoria oamenilor care au decedat de SIDA au fost decorate și cusute într-o plapumă. Această modalitate permite de a arăta nu doar cifre care de multe ori nu sunt foarte sugestive, dar nume de oameni reali care au suferit de HIV și SIDA. Realizarea „quilt”-ului este o experiență internațională de sensibilizare a opiniei publice foarte pozitivă. Istoria „quilt”-ului vine din 1987.

La conferința de presă au participat:

- Ștefan Gheorghită**, directorul Centrului Național SIDA
 - Viorel Calistru**, medic șef adjunct, Dispensarul Dermatovenerologic Republican
 - Igor Chilcevschi**, președintele Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV
 - Olga Osadcii**, reprezentantul Fundației SIDA Est-Vest din Moldova
 - Alexandru Curașov**, director de programe, ONG „Viața Nouă”
- Reprezentanți ai altor instituții și organizații neguvernamentale ce activează în domeniul HIV/SIDA, jurnaliști.

MAY 18 – THE INTERNATIONAL COMMEMORATION DAY OF PEOPLE WHO DIED OF HIV/AIDS

On May 13, 2008 the League of People Living with HIV in collaboration with UNAIDS Moldova organized a press conference dedicated to the commemoration day of people who died of HIV/AIDS and to the international week of combating AIDS (May 18 – 24, 2008).

Within this conference it was mentioned about HIV/AIDS situation in the Republic of Moldova, the activity of the League of people living with HIV, the availability of programmes in the field of HIV in Moldova, the elaboration of the grant proposal to apply to the Global Fund Round VIII to combat AIDS, Tuberculosis and Malaria.

The following persons participated in the event: Igor Chilcevschi, the president of the League of people living with HIV in Moldova, the president of the Association “Credința”, member of the CCM TB/AIDS; Gabriela Ionascu, UNAIDS Coordinator in Moldova, member of the CCM TB/AIDS; Iurie Verdes, the executive director of the Association “Credința”; Ludmila Untura, the president of the Association “Copilărie pentru toți”, representatives from the region.

Information prepared on the basis of the League’s bulletin

The manufacturing of the first “quilt” was launched in Moldova in memory of those who died of AIDS

During the II conference, the latest data regarding HIV/AIDS infection in the Republic of Moldova as well as the current HIV/AIDS tendencies in the Republic of Moldova and in the world were presented to the audience, and the activities planned to mark this day were announced.

The activity of manufacturing the first “quilt” started in the Republic of Moldova within this conference. The first pieces were manufactured in memory of those who died of HIV/AIDS. They were decorated and sewed in a blanket. This method allows for showing not only figures which are not quite suggestive, it allows to see names of people who really suffered from HIV/AIDS. The manufacture of the quilt is an international experience to sensitize the public opinion. The quilt dates back to 1987.

The following persons participated in the conference:

- Ștefan Gheorghita**, the director of the National AIDS Centre
 - Viorel Calistru**, doctor in chief, Republican Dermatovenerologic Dispensary
 - Igor Chilcevschi**, the president of the League of people living with HIV
 - Olga Osadcii**, AFEV representative, Moldova
 - Alexandru Curasov**, programmes coordinator, NGO “New Life”
- Representatives from other non-governmental institutions and organizations that work in the field of HIV/AIDS, journalists.

O ZI A LUMÂNĂRILOR APRINSE

În fiecare a treia duminică din luna mai, în lumea întreagă este consemnată Ziua internațională de comemorare a persoanelor decedate de HIV/SIDA. Această dată calendaristică este una specifică, având în vedere că din mulțimea de maladii infecțioase și neinfecțioase, care pun în pericol viața omului (tuberculoza, hepatitele, afecțiunile cardiovasculare, oncologice, ulceroase, tabagice etc.), doar victimelor HIV/SIDA le-a fost dedicată o zi oficială de pomenire. Omagierea persoanelor răpuse de această maladie incurabilă vine, probabil, din necesitatea de a atrage atenția opiniei publice asupra caracteristicilor infecției HIV și maladii SIDA, conștientizării riscului de infectare, cunoașterea metodelor de transmitere și de protecție de acest virus, formarea unei atitudini tolerante față de persoanele infectate sau afectate de HIV/SIDA, sporirea accesului populației la serviciile de testare benevolă, diagnosticare, tratament profilactic și antiretroviral specializat.

În Moldova, Ziua internațională de comemorare a persoanelor decedate de SIDA a fost marcată printr-o suită de manifestări publice, precum: conferințe de presă; realizarea primului „quilt”; organizarea panglicii de solidaritate și aprinderea lumânărilor în amintirea victimelor răpuse de HIV/SIDA; distribuirea materialelor informative. Acțiunile s-au desfășurat în parcurile centrale din mai multe orașe ale republicii (Chișinău, Bălți, Soroca, Cahul, Comrat, Tiraspol).

Referindu-se la acțiunea de realizare a primului „quilt” (plapumă cusută din bucăți de stofă - fiecare bucată fiind confecționată în amintirea unei persoane concrete care a decedat de SIDA), **Olga Osadcii, manager AFEW**, a menționat că „prin aceasta se dorește o schimbare a atitudinii populației față de infecția HIV și maladia SIDA, formarea în societatea noastră a unei fețe umane a epidemiei HIV/SIDA”. Aceasta pentru că oamenii cu greu conștientizează că în spatele oricăror cifre (cazuri noi de infecție cu HIV, numărul decedaților de SIDA etc.) sunt persoane reale - colegi, prieteni, rude... Fiecare bucată de stofă pregătită pentru „quilt” reprezintă manifestarea emoțiilor de tristețe și durere pentru persoana pierdută, dar și solidaritatea cu persoanele care sunt infectate sau afectate de această maladie”, a mai comunicat sursa citată.

Potrivit statisticilor, la 1 ianuarie 2008 în Republica Moldova au fost înregistrate 4131 cazuri de infectare cu HIV. Doar în anul 2007 au fost depistate 731 cazuri noi de infectare cu HIV, ceea ce este cu 113 cazuri mai mult decât au fost înregistrate pe parcursul anului 2006.

DI **Ștefan Gheorghită, directorul Centrului SIDA**, a informat în cadrul unei conferințe de presă, organizată cu prilejul Zilei internaționale de comemorare a persoanelor decedate de SIDA că „în ultimii ani, se atestă răspândirea infecției HIV în rândul populației generale, ceea ce prezintă un risc sporit de infectare pentru orice persoană din societate, indiferent de naționalitate, vârstă, ocupație. Astfel, infecția HIV și maladia SIDA nu mai sunt probleme ale unor cercuri înguste de

populație, ci ale întregii societăți. De implicarea fiecărei persoane în parte depinde dacă vom putea sau nu opri răspândirea acestei infecții. Din momentul înregistrării primului caz de infectare cu HIV în Moldova au decedat de SIDA 155 persoane”, a mai opinat Ștefan Gheorghită.

Octavian Moșin, parohul Bisericii „Întâmpinarea Domnului”, Capela Universității de Stat din Moldova, a comunicat că este pentru prima dată când la această biserică se oficiază o rugăciune de sănătate pentru persoanele infectate de HIV/SIDA (te-deum) și o slujbă de pomenire (parastas) pentru victimele acestei boli incurabile. Ideea aparține Asociației Obștești „Credința”, fiind susținută de către Centrul Social „Agapis” din cadrul Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, care, au convenit ca asemenea rugăciuni să fie săvârșite tradițional, inițiativă ce urmează a fi preluată de mai multe biserici.

„Noi, cei care suntem propovăduitorii bisericii, vedem această boală ca o lepră din vremea lui Hristos. O boală care nu se vindeca pe atunci, precum au fost și altele care nu au avut remedii pe parcursul istoriei. De-a Domnul, cu ajutorul celui de Sus, cu luminarea minții oamenilor care activează în domeniu să depășim această criză a secolului prin găsirea vaccinului antiSIDA pentru a nu mai fi curmate atâtea vieți omezești în lumea întreagă”, a concluzionat parohul Octavian Moșin.

Acțiunile de comemorare a persoanelor decedate de HIV/SIDA au fost realizate de Ministerul Sănătății, Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, Fundația SIDA Est-West, Liga persoanelor care trăiesc cu HIV, organizațiile internaționale și neguvernamentale ce activează în domeniul HIV și SIDA. Acțiunile au fost acoperite financiar de Fondul Global de Combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.

Text și foto: Victoria TATARU

“Rănille sufletului se deosebesc de celelalte prin aceea că se acoperă, dar nu se închid; mereu dureroase, mereu gata să sângereze când le atingi, ele rămân în inimă vii și deschise”.

Al. Dumas

Акции на День Памяти погибших от СПИДа

КАГУЛ И СОРОКА

В рамках проекта ВСС (Behavioral Communication Campaign) mass media при финансовой поддержке Фонда АFEW, НПО «Viața Nouă», совместно с примэрией г. Кагул и примэрией г.Сороки, провела 17 мая акции посвященные Дню Памяти погибших от СПИДа в каждом из городов. В программу акции вошло:

- Концертная и конкурсная программа
- Выступление представителей примэрии, Минздрава, духовенства
- Информирование
- Зажжение свечей в память умерших от СПИДа
- Выступление представителя НПО
- Видео показ тематических роликов по солидарности с ЛЖВ

Целью акций было привлечение внимания общественности к проблеме распространения ВИЧ/СПИДа в Республике Молдова для объединения усилий в борьбе с этой эпидемией.

При подготовке акции были проведены круглые столы с представителями местной администрации и НПО, работающих в области ВИЧ/СПИДа. Благодаря поддержке властей городов и усилиями волонтеров дружественных НПО удалось провести мероприятия по информированию жителей городов и приглашения для участия в акции.

Также при помощи местных ресурсов была запланирована и организована творческая программа, которая включила в себя выступление местных эстрадных коллективов и приглашенных артистов. Немаловажен тот факт, что при помощи местных молодежных НПО, удалось привлечь внимание к Акциям не только волонтеров НПО, но и самих молодых людей, которые остро нуждаются в информировании по вопросу распространения ВИЧ/СПИДа.

На мероприятиях имели возможность выступить представители местной администрации, Минздрава, духовенства, НПО и СМИ данных городов, что является хорошей инициативой для проведения комплексных и совместных акции для воздействия на общественность и для достижения положительных результатов в области эпидемии ВИЧ/СПИДа.

Следует отметить, что до сих пор в обществе наблюдается низкий уровень информированности и еще более низкий уровень толерантного отношения к пострадавшим. Стигма, дискриминация, отрицание и непонимание проблемы – реальность, которая говорит еще и о менталитете широкой общественности.

Подобные акции призваны не только для того, чтобы вспомнить тех, кто стал жертвой этой болезни, но и для достижения понимания в обществе, что ВИЧ может коснуться каждого и что ВИЧ инфицированные люди нуждаются в элементарной поддержке и человеческом отношении.

Лариса Нестеренко, примэрия г. Кагул: «В нашем городе часто проводятся общественные акции, но большинство из них носит развлекательный характер. Нам очень не хватало именно таких

тематических акций, как акция на День Памяти, где люди могут получить полезную информацию и задуматься о своем будущем и о других людях, которые нуждаются в помощи».

Алина Мыцу, Молодежный центр «Дачия», г. Сороки: «Проблема ВИЧ/СПИДа – это не только проблема ЛЖВ, но также и проблема всего общества. Подобные информационные мероприятия просто необходимы для информирования общества, потому что причиной дискриминации и последующего распространения эпидемии является банальная безграмотность и невежество».

Говорят, что:

- ВИЧ инфицированный часто умирает не от СПИДа, а от отношения людей;
- Говорят, что собака – друг человека. Она умеет слушать, не выдает твоих секретов и принимает тебя вопреки недостаткам. Но бывает и так, что собака – единственный друг человека. Человека ВИЧ инфицированного, от которого отвернулись все остальные...

Александр Курашов
программный директор
НПО «Viața Nouă»

În perioada 16-18 mai 2008, Centrul pentru Drepturile Copiilor și Tinerilor și Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață” (Bălți) și-au unit eforturile pentru a marca în municipiul Bălți Ziua internațională de comemorare a persoanelor decedate de SIDA.

Activitățile au fost orientate către două grupuri de beneficiari: prestatorii de servicii în domeniul HIV/SIDA și grupul general de populație, în special adolescenții și tinerii cu vârsta cuprinsă între 15-24 ani. Printre cele mai importante acțiuni culturale-sociale, organizate cu această ocazie, se numără: crearea quilt-ului; amenajarea a patru corturi, fiecare fiind reprezentat de către lucrători medicali, reprezentanți ai ONG-urilor și persoane care trăiesc cu HIV; colectarea mesajelor de solidaritate pe un panou afișat public; oferirea posibilității de a face un desen pe asfalt la tema solidarității, aranjarea panglicii solidarității, oficierea unei slujbe de pomenire la Biserica „Constantin și Elena”, distribuirea materialelor informative, vernisarea expoziției de fotografii „Sunt informat”, organizarea mesei rotunde cu prestatorii de servicii în domeniul și desfășurarea unui concert „СПИД. NET” cu participarea formațiilor „Аlternosfera”, „Stereodoping”, „In effect”.

Interacțiunea vie cu comunitatea și abordarea problemei HIV/SIDA într-o manieră creativă au constituit elementul cheie și caracterul novator al evenimentului. Exemplu concludent în acest sens a fost și acțiunea „tattoo”- ul solidarității, aplicat pe piele (obraz, frunte, braț...), dar și pe haine (în special pe maiouri) tuturor doritorilor. În timpul

aplicării tatuajelor, organizatorii evenimentului au folosit această ocazie pentru a informa despre semnificația panglicii roșii, semnificația Zilei internaționale de comemorare a persoanelor decedate de SIDA, au răspuns la întrebările populației.

Activitățile de la Bălți s-au desfășurat sub sloganele: „Pentru că sunt la fel ca tine. Fii alături de ei” și „Sunt sigur în mine. Informat, înseamnă protejat”. Un fir roșu al evenimentului a fost și mesajul „HIV poate afecta pe fiecare. Să ne unificăm eforturile pentru a stopa răspândirea infecției HIV!”

Ziua de comemorare a persoanelor decedate de SIDA la Bălți a fost organizată cu susținerea AFEW și a Primăriei mun. Bălți, suportul financiar fiind asigurat de Reprezentanța UNICEF Moldova și Fondul Global de Combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.

**Informație pregătită de Ala Iațco,
Președintele Uniunii pentru Prevenirea HIV/SIDA
și Reducerea Noxelor**

Жить, чтобы помнить...

Сегодня в Приднестровье зарегистрировано 1646 случаев ВИЧ-инфекции, 800 из которых относятся к Тирасполю. С начала эпидемии в Тирасполе от СПИДА умерло 159 человек.

Акция организаторами, которой выступили ОО «Поколение будущего», Государственная Администрации г. Тирасполя, Управление по делам молодежи и Центр СПИДА, со слоганом «Ради жизни» прошла в память об ушедших от нас людях.

Акция проходила в течение всего дня. Волонтеры распространяли информационные материалы, проводили социальный опрос и раздавали прохожим ленту солидарности с ЛЖВ. На местном телевидении и во всех маршрутках раздавались информационные материалы и выражались слова солидарности с ЛЖВ, напоминались пути передачи ВИЧ. Кульминация акции прошла на Центральной Набережной, где была разложена

огромная лента в 60 метров по периметру, по которой была расположена информация о развитии эпидемии с 1981 по 2008 гг., образы людей которые ушли от нас, свечи, цветы.

Каждый прохожий мог принять участие в мероприятиях; проверить свои знания пройдя анкетирование, написать слова солидарности с ЛЖВ, получить информационные материалы, консультацию специалиста, сложить тюльпан оригами в общий букет, в память об ушедших от нас. В конце дня были зажжены свечи, выпущены шары со словами солидарности с ЛЖВ и пущены цветы в реку Днестр. Общее количество участников было около 500 человек.

**Алина Такмелова
НПО «Генераția Viitorului», Тирасполь**

Totul a avut o semnificație deosebită pentru mine

Pe 17 mai am avut ocazia să mă conving că în or. Soroca există oameni cărora le pasă de problemele existente în societate, precum și de durerea altora.... Acțiunea realizată în memoria persoanelor decedate de HIV/SIDA a demonstrat că putem fi uniți și puternici, doar dacă îi susținem pe cei care trăiesc cu infecția HIV, ajutându-i să înțeleagă că viața e frumoasă și merită să fie savurată orice clipă...

Este poate cea mai importantă idee pe care am desprins-o din noianul de emoții și trăiri sufletești de la evenimentul la care am participat. Totul a avut o semnificație deosebită pentru mine. Astfel, lanțul vieții, pe care l-am format luându-ne de mână, nu a fost un simplu exercițiu...

Sper că împărtășesc opiniile și a altor semeni de-ai mei, reprezentanți ai Consiliului Local de Tineret, care, pe lângă comemorarea victimelor afectate de HIV/SIDA, au dorit să promoveze un singur mesaj – „Gândește-te bine ce faci și cum o faci... Plăcerea nu are întotdeauna consecințe plăcute”.

**Алина Мăту
primar junior, elevă a liceului teoretic „С. Stere”, or. Soroca**

ТИРАСПОЛЬ

SOROCA

Лига ЛЖВ РМ: Весенние хлопоты

Весна в этом году была не самой теплой, однако в Лиге этого практически никто не почувствовал. В марте члены Лиги приехали в Кишинев на годовое собрание, потом был создан альтернативный отчет по ситуации вокруг АРВ терапии в стране; члены Лиги приняли участие в тренинге OSI и Московской конференции; провели акции в День Памяти погибших от СПИД. Сейчас в Лиге составляется проектная заявка на 8 раунд Глобального Фонда.

СОБРАНИЕ

11-12 марта в Кишиневе состоялось Отчетно-выборное собрание Лиги ЛЖВ РМ. На этой встрече представили свои отчеты Председатель Лиги, Ревизионная комиссия и Региональные представители. Большинство членов Лиги признало работу исполнительных органов организации удовлетворительной. Собрание обсудило дальнейшие направления деятельности Лиги и приняло несколько важных решений: о членстве в организации физических и юридических лиц, представителе Лиги на UNGASS – 2008, размере членских взносов, предложение о вступлении в члены Попечительского Совета Лиги представителей государственного и некоммерческого сектора.

ОТЧЕТ ОБ АРВ

В течение месяца члены и партнеры Лиги ЛЖВ РМ заполняли альтернативный отчет о ситуации вокруг АРВ терапии в Республике Молдова, который стал частью комплексного отчета по СНГ (координацию осуществляет ВЦО). Члены Лиги благодарны всем партнерам, оказавшим помощь в создании этого документа, его черновой вариант будет представлен на UNGASS – 2008.

ПОЕЗДКИ

- Члены Лиги приняли участие в семинаре OSI по программе здравоохранения (5-7 марта). Фасилитаторами на семинаре выступили международные эксперты в области фармацевтики и advocacy.

- 3-5 мая в Москве прошла Вторая Конференция по вопросам ВИЧ/СПИДа в Восточной Европе и Центральной Азии. В составе делегации от Молдовы были члены Лиги ЛЖВ. В конференции участвовали представители международных структур, работающих в сфере ВИЧ, представители государственного сектора, члены сообществ ЛЖВ и работники ВИЧ-сервисных организаций. Председатель организации "Copilărie pentru toți", Людмила Унтура участвовала в открытии конференции. Одним из наиболее запоминающихся событий конференции стали выступления представителей российского государственного сектора во главе с Главным санитарным врачом РФ Геннадием Онищенко. Россия становится первой страной в СНГ, которая взяла на себя обязательства по обеспечению ЛЖВ медицинскими и паллиативными услугами из средств Государственного бюджета. Также российские власти объявили о готовности финансирования программ неправительственного сектора, направленных на улучшение качества жизни ЛЖВ. В Московской конференции приняли участие более 2000 человек.

ДЕНЬ ПАМЯТИ

Каждое третье воскресенье мая во всем мире проводятся акции, посвященные Международному Дню Памяти умерших от СПИДа. К этой дате в Кишиневе прошли две пресс-конференции. Одна из них была организована Лигой ЛЖВ совместно с UNAIDS Moldova, ее основной посыл заключался в недостаточной информированности общества по вопросам ВИЧ и тенденциях развития эпидемии.

Другая пресс-конференция была организована AFEW, кроме ЛЖВ сообщества, в ней участвовали представители государственного сектора.

В воскресенье, 18 мая, в центральном парке "Ștefan cel Mare", Лига ЛЖВ, при финансовой поддержке AFEW, провела акцию к Международному Дню Памяти. Волонтеры Лиги и AFEW распространили листовки и брошюры о ВИЧ в Республике Молдова, специально к этому мероприятию был пошит квилт – его расстелили по периметру фонтана в парке. Также были зажжены поминальные свечи на традиционной красной ленте. В церкви "Întâmpinarea Domnului" была проведена поминальная служба.

К Международному Дню Памяти, организация "Viața Nouă" организовала мероприятия в Сороки и Кагуле.

Акции отличились масштабностью, например, в Кагуле на центральной площади собралось около 500 человек. Памятные мероприятия также прошли в Бельцах, Тирасполе и Комрате.

ПРОЕКТЫ

1 июля истекает срок подачи грантовых заявок на 8 раунд Глобального Фонда. Лига ЛЖВ участвует в составлении компонента социальной поддержки и ухода за ЛЖВ. Все мероприятия по составлению заявки координируются офисом UNAIDS Moldova. В рамках подготовки компонента было проведено несколько встреч членов Лиги, встречи с представителями органов местного самоуправления и властями Приднестровья. Для того, чтобы заявка на 8 раунд от Молдовы была одобрена, необходимо сотрудничество всех заинтересованных сторон.

The League of PLH: Spring needs

It hasn't been the warmest spring this year; however, almost nobody in the League felt it. The League's members gathered in Chisinau for an annual meeting in March; then an alternative report on HAART situation in the country was created; the League's members participated in OSI training and Moscow Conference; conducted actions on the Day of Commemoration of people who died of AIDS. Now the League is preparing a project proposal to the GFATM Round 8.

The annual meeting of the League of PLH was held on March 11-12 in Chisinau. The President of the League, the Auditing Committee as well as Regional representatives presented their reports. The majority of the League's members acknowledged the work of the organization's executives as adequate. During the Meeting the organization's future priorities have been discussed and some important decisions have been taken, mainly on the membership of persons and organizations; the League's representative at UNGASS-2008, the size of membership contributions; the proposal to the state and NGO officials to enter the League's Stewardship Council.

During this month the League's members and partners were creating an alternative report on HAART situation in Moldova; the report has become a part of a complex report on CIS countries (coordination is performed by ECUO). The members of the League are grateful to all partners who assisted the creation of the document; a draft copy of it is to be presented at UNGASS-2008.

- Members of the League participated in the OSI seminar on Health care program (March 5-7). International experts in pharmacy and advocacy facilitated the event.

- The 2nd Eastern Europe and Central Asia AIDS Conference was held on May 3-5 in Moscow. The delegation from Moldova consisted of League's members, too. Among the participants of the conference there were representatives of international organizations performing their activities in the field of HIV; state representatives, members of PLH communities and employees of HIV-service organizations. The President of the NGO "Copilărie pentru toți" ("Childhood for everyone"), Ludmila Untura participated in the launch of the conference. The most remembered events of the conference were speeches of the Russian state officials headed by the Chief Health Inspector of Russia Gennady Onishchenko. Russia is becoming the only CIS country that has taken the responsibility to provide PLH with medical and palliative services from the sources of the state budget. Also, Russian authorities announced readiness to finance NGO programs aimed to improve quality of life of PLH. More 2000 people have participated in the conference.

Every third Sunday of May actions dedicated to the International Day of Commemoration of People Died of AIDS are performed throughout the world. Due to this date two press conferences were organized in Chisinau. One of them was organized by the League of PLH in collaboration with UNAIDS Moldova, its main messages were inadequate awareness of the society on HIV issues and trends in the development of the epidemic. The other press conference was organized by AFEW, besides PLH community the state officials participated in it.

On Sunday, May 18, the League of PLH with the financial support of AFEW performed an action dedicated to the International Day of Commemoration. The volunteers of the League and AFEW distributed leaflets and brochures about HIV in Moldova; a special sewn quilt was spread out around the fountain in the park. Also the commemoration candles were lit on a traditional red ribbon. A special service was performed in the Orthodox Church "Întâmpinarea Domnului".

The NGO "Viața Nouă" ("New Life") organized commemoration events in the towns of Soroca and Cahul. The events gathered many people, for instance, around 500 people came to the central plaza of Cahul. Commemoration events were also performed in Bălți, Tiraspol and Comrat.

July 1 is the deadline for project proposal applications to the GFATM Round 8. The League of PLH is participating in the elaboration of the social care and support component. Activities on project proposal are coordinated by the regional UNAIDS office. During the preparation of the project several meetings of the League's members took place. The League's representative's met with local authorities and officials from Transnistria. Collaboration of all stakeholders is needed to have the project approved.

MEETING

REPORT ON HAART

VISITS

THE DAY OF COMMEMORATION

PROJECTS

SOCIETATE

CRUCEA ROȘIE - O SPERANȚĂ PENTRU CEI NEAJUTORAȚI

Societatea de Cruce Roșie din Moldova este o organizație autonomă, neguvernamentală și apolitică, membră plenipotențiară a Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie. Având o istorie de peste 80 ani, pe parcursul timpului, a desfășurat și desfășoară o amplă activitate orientată spre ușurarea suferințelor oamenilor, care, în virtutea circumstanțelor, devin victime ale războaielor, ale calamităților naturale și/ sau sociale etc.

Societatea de Cruce Roșie din Moldova are 22 de filiale în orașele și raioanele republicii, inclusiv în stânga Nistrului, dar prezența sa se face resimțită în majoritatea localităților din țară grație serviciilor pe care le acordă și parteneriatelor pe care le formează. Astfel, împreună cu autoritățile publice locale, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale cu care colaborează, precum și cu cei peste 2000 de voluntari activi pe care îi are, Crucea Roșie din Moldova își concentrează eforturile în următoarele domenii:

- Promovarea principiilor fundamentale ale Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie și a valorilor general umane;
- Pregătirea și răspunsul la dezastre;
- Prevenirea și combaterea bolilor contagioase (tuberculoza, HIV/SIDA, gripa aviară, infecțiile cu transmitere sexuală etc.);
- Programele sociale.

Partenerii Crucii Roșii:

- Ministerul Educației și Tineretului
- Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne
- Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului
- Autoritățile publice locale
- Ministerul Agriculturii
- UNICEF
- Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)
- Asociația Donatorilor de Sânge din Republica Moldova
- Asociația „Credința”
- Asociația surorilor medicale
- Agenția Națională de Dezvoltare Rurală (ACSA)

Demnitate pentru toți

Într-o lume marcată de un ritm de viață tot mai „grăbit”, uităm uneori de valorile general umane, valori care ne marchează ca ființe umane și ne plasează pe treapta superioară a tuturor viețuitoarelor de pe acest pământ. În această grabă devine tot mai important să ne oprim din când în când să medităm, să privim la toate câte ne înconjoară și să încercăm împreună să schimbăm în bine măcar un pic viața celor aflați în suferință.

Un exemplu strălucit ne-ar servi Primul Laureat al Premiului Nobel pentru Pace, fondatorul Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie, Henry Dunant, în cinstea căruia, tradițional, în fiecare an, la 8 mai, este celebrată Ziua Internațională a Crucii Roșii.

Marcarea acestei date calendaristice oferă o dată în plus prilejul de a atrage atenția opiniei publice asupra situației persoanelor afectate de dezastre, conflicte armate, acte de violență și de a reafirma angajamentul Crucii Roșii de a veni în ajutor persoanelor aflate în suferință cu totală imparțialitate, fără nici o discriminare, în prim plan fiind pusă demnitatea umană.

Cu ocazia sărbătorii, în majoritatea filialelor de Cruce Roșie din Moldova s-au desfășurat acțiuni informativ-culturale, în cadrul cărora colaboratorii împreună cu voluntarii și partenerii locali au amintit despre rolul și misiunea acestei organizații unice în republică, au atras

atenția oamenilor asupra acelor semeni ai lor, care dintr-un motiv ori altul, cu sau fără voia lor, traversează o perioadă mai dificilă. Recunoașterea apartenenței la același neam, popor, ființă omenească; manifestarea sentimentului de afecțiune, milă și compasiune pentru victimele catastrofelor, ostilităților, sărăciei, crizelor de sănătate etc. prin ajutorarea lor din puținul pe care îl avem este o calitate nemaipomenită, omenească, ce lipsește, cu regret, multor concetățeni și pământeni de-ai noștri. Or, anume acest detaliu simplu la prima vedere – capacitatea de a putea să te împarți cu îndurerații și să trăiești ca frații – îi deosebește pe unii de alții.

Mișcarea Internațională de Cruce Roșie și Semilună Roșie, care a luat naștere acum 145 de ani, vine tocmai să reafirme angajamentul de cooperare pe care îl are în numele umanității. Numai ajutându-i pe cei neajutorați, suntem capabili să producem o schimbare în bine și aceasta ar trebui să fie scopul nostru comun.

Consemnarea zilei de 8 mai în diferite regiuni

În capitală, Ziua Internațională a Crucii Roșii a fost consemnată prin întrunirea voluntarilor de la oficiul Societății de Cruce Roșie cu partenerii locali printre care: Direcția pentru protecția drepturilor copilului, reprezentanții primăriilor Cruzești, Budești, Togatin, Trușeni, Asociația Donatorilor de Sânge din Republica Moldova, alți reprezentanți ai ONG-urilor, precum și mulți copii și tineri – dornici de a deveni membri și voluntari ai Crucii Roșii.

În cadrul întrunirii participanții au discutat despre activitatea lor, despre proiectele „De la egal la egal” și despre necesitatea de a-și aduce fiecare aportul în edificarea unor relații și parteneriate ce ar schimba în bine anumite lucruri. Cei prezenți la discuție au primit un set de materiale informative despre activitatea umanitară a Crucii Roșii.

Evenimentul a finalizat cu lansarea unui apel către tineri și studenți de a deveni donatori de sânge, care este atât de necesar pentru salvarea vieților omenești. Tot la această sărbătoare 100 de copii orfani au primit ajutoare umanitare – câte un pachet cu produse alimentare.

CHIȘINĂU

GLODENI

În cadrul filialei de Cruce Roșie din Glodeni a fost organizată o amplă manifestare culturală cu participarea colectivelor coregrafice „Polonez” și „Stârceanskie Dzvinočki”.

Printre numeroasele activități propuse spectatorilor se numără și colajul muzical-literar despre istoria Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie, principiile fundamentale ale Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie.

La sărbătoare au participat reprezentanți ai mai multor localități rurale din împrejurimile orașului Glodeni. Manifestarea a culminat cu oferirea unor cadouri utile celor mai defavorizate persoane (bătrâni

La filiala din Ungheni, în piața din centrul orașului, o mulțime de tineri îmbrăcați în haine naționale și uniforme ale Crucii Roșii au organizat o acțiune de caritate și de solidaritate cu persoanele infectate de HIV/SIDA. Printre mesajele care au fost promovate în cadrul acțiunii au fost și cele ce țin de „nonviolență”, „demnitate umană” „ocrotirea naturii”.

Mai bine de 100 de copii din instituțiile orășenești de învățământ (școala medie „A. Boico”, liceele „Ion Creangă”, „Mihai Eminescu”, Gh. Asachi” și „Vasile Alecsandri”), precum și copiii de vârstă preșcolară au participat la concursul desenelor pe asfalt. Copiii s-au întrecut în măiestria de a reda prin desene istoria, misiunea și diversă activitate a Crucii Roșii. Tematica lor a fost foarte variată – combaterea bolilor contagioase, reacționarea la dezastre, acordarea primului ajutor în caz de accidente etc.

Sărbătoarea nu a fost doar pentru copii, dar și pentru părinți, profesori, publicul larg din municipiu și pentru autoritățile locale, care au contribuit la desfășurarea cu succes a evenimentului.

La finele concursului copiii au primit mici cadouri din partea Societății de Cruce Roșie.

Cu ocazia sărbătorii, elevii mai multor licee („Gh. Asachi”, „Ion Creangă” din municipiul Ungheni, „Elada” din Măcărești, „Dimitrie Cantemir” din or. Cornești) au colectat bani, ce urmează să fie folosiți pentru desfășurarea altor activități ale filialei de Cruce Roșie din localitate.

Vasile Cernenchi,
director executiv
al Societății de Cruce Roșie, Moldova

UNGHENI

Progrese în implementarea proiectului regional ce vizează adolescenții cu risc sporit de infectare cu HIV

„Tinerii sunt mesajele vii pe care le trimitem unor vremuri ce nu le vom vedea”.

John W. Whitehead

În perioada 13-15 mai, la Odesa a avut loc atelierul de lucru “Prevenirea HIV printre adolescenții cu risc sporit de infectare (MARA) din Ucraina și Europa de Sud-Est”. Atelierul a avut scopul de a prezenta rezultatele obținute la un an de implementare a proiectului regional cu același nume, realizat de către UNICEF cu susținerea financiară a Irish Aid (Programul Guvernului Irlandei de asistență a țărilor în curs de dezvoltare). Proiectul are o durată de trei ani și întrunește 7 țări: Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Moldova, România, Serbia și Ucraina. Participanții la eveniment – reprezentanți ai oficiului regional UNICEF, ai donatorului, ai oficiilor naționale UNICEF, ai partenerilor naționali au apreciat rezultatele obținute, au identificat barierele, oportunitățile și planurile de viitor.

Scopul proiectului regional ține de asigurarea elaborării unei strategii cost-eficiente, bazate pe evidență și principii gender pentru prevenirea infecției HIV printre adolescenții cu risc sporit de infectare în fiecare din cele 7 țări implicate, susținută de un sistem relevant de monitorizare și evaluare.

Unul din factorii care a determinat inițierea unui asemenea proiect ține de datele statistice alarmante: 150 mii cazuri noi de infectare cu HIV înregistrate în Europa de Est și Asia Centrală pe parcursul anului 2007. Această regiune a cunoscut cea mai semnificativă creștere a infecției, începând cu 2001 - de 150%. **Aproximativ 1/3 din cazurile noi se atestă printre tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani (2006, UNAIDS/OMS).**

În Moldova, din 2003 numărul cazurilor noi de HIV s-a dublat. La sfârșitul anului 2007, 10% din numărul cumulativ al persoanelor care trăiesc cu HIV le constituiau adolescenții, iar tinerii cu vârsta între 20 și 29 ani, reprezentau mai mult de jumătate (52%) din acest număr. Este necesar de menționat că unul din obiectivele proiectului regional ține de consolidarea datelor bazate pe evidență și folosirea acestora în scopul planificării intervențiilor pentru prevenirea infecției HIV printre adolescenții cu risc sporit de infectare. Pentru realizarea acestui obiectiv, țările s-au angajat să compileze datele existente privind acest grup; să realizeze un studiu operațional cu privire la comportamentele de risc de infectare cu HIV, datele fiind dezagregate în conformitate cu criteriul de vârstă, gen, diversitate; să fortifice capacitățile naționale privind monitorizarea și evaluarea situației, cât și alinierea indicatorilor privind MARA în cadrul sistemului național de monitorizare și evaluare.

Majoritatea țărilor sunt la etapa analizei datelor, după ce au definitivat metodologia realizării studiului, au colectat și prelucrat datele, Ucraina fiind prima țară care a prezentat deja rezultatele preliminare ale acestuia.

Republica Moldova este prima țară din regiune care a elaborat proiectul unui Plan de acțiuni pentru prevenire, tratament, îngrijire și suport pentru adolescenții cu risc sporit de infectare. În cadrul lucrărilor atelierului, Sergiu Tomșa, coordonator HIV/SIDA (UNICEF),

a prezentat acest proiect, subliniind, în special, importanța integrării planului de acțiuni în Programul național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2006-2010. Proiectul planului de acțiuni a fost elaborat în mod participativ, în cadrul procesului fiind implicați reprezentanți ai tinerilor MARA, element apreciat înalt în cadrul lucrărilor forului și recomandat pentru țările partenere. Proiectul vizează adolescenții cu risc sporit de infectare, grup din care fac parte fetele și băieții adolescenți cu vârsta cuprinsă între 10 și 18 ani, care:

- Își injectează droguri cu echipamente de injectare nesterile și folosite în comun;
- Întrețin relații sexuale neprotejate cu un partener seropozitiv;
- Întrețin relații sexuale multiple neprotejate (deseori în cazul practicării sexului comercial) cu un partener infectat.

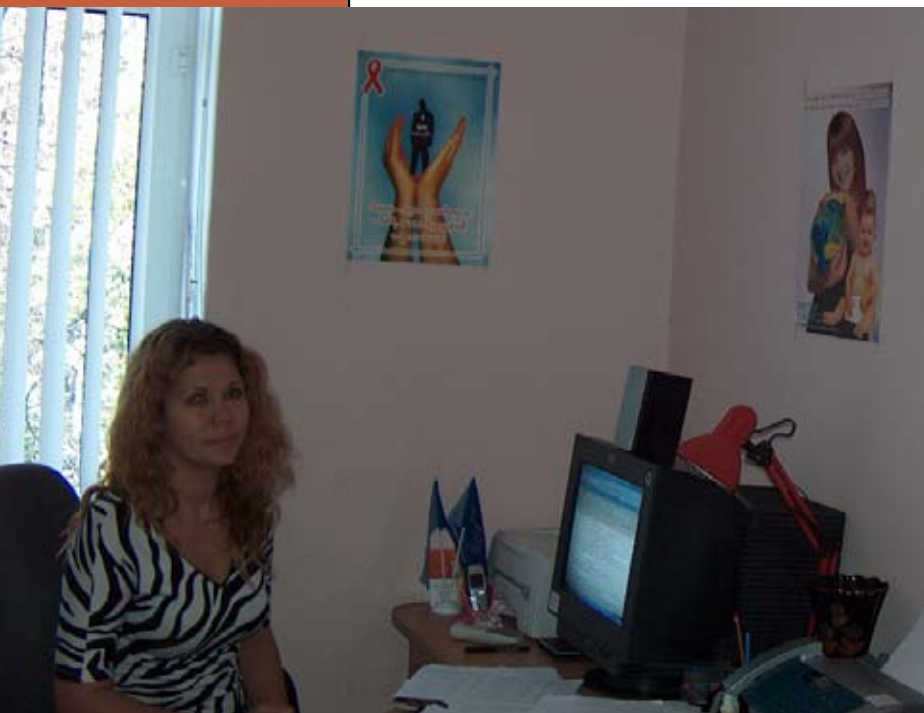
Pe lângă aceștia, proiectul vizează adolescenții vulnerabili față de infecția HIV datorită unor factori precum genul, sărăcia, mobilitatea, migrația care îi determină să se implice în comportamente cu risc de infectare HIV.

În Republica Moldova, adolescenții vulnerabili sunt considerați acei care: sunt colegii/prietenii MARA, au părinți care utilizează droguri injectabile, au părinți care locuiesc peste hotare și au rămas în grija bunicii sau fraților/surorilor mai mari.

În cadrul atelierului, au fost identificate activitățile viitoare, Republica Moldova, preliminar angajându-se în ajustarea proiectului planului de acțiuni în conformitate cu datele obținute în rezultatul realizării studiului operațional privind factorii de risc și vulnerabilitatea adolescenților cu risc sporit și vulnerabili la infectarea cu HIV, aprobarea planului de către Consiliul Național de Coordonare TB/SIDA și ministerele de resort, cu implementarea ulterioară a planului.

Pentru Republica Moldova, lucrările au fost urmate de vizita doamnei Ann Nolan, specialist Irish Aid și a domnului Paul Nary, specialist HIV/SIDA (Sănătatea, Dezvoltarea și Participarea Tinerilor), oficiu regional UNICEF.

Scopul vizitei a fost de a evalua progresele realizării acestui proiect în țara noastră. În cadrul vizitei, oaspeții au reușit să se informeze despre rezultatele preliminare ale studiului operațional realizat în rândul tinerilor cu risc sporit de infectare, să viziteze câțiva parteneri în implementarea proiectului de la Bălți: Centrul pentru Drepturile Copiilor și Tinerilor, organizația „Tinerii pentru dreptul la viață”, Clinica Prietenoasă Tinerilor „Atis”.

NINA FERENCIC, consultant superior HIV/SIDA, Sănătatea și Dezvoltarea Tinerilor, oficiul regional UNICEF, a împărtășit câteva opinii privind rezultatele atelierului:

Cor: Vă rog să Vă referiți la argumentele care au stat la baza selectării unui grup specific de adolescenți - MARA și elaborarea unui proiect regional pentru aceștia?

N.F. Regiunea aceasta a cunoscut cea mai înaltă creștere a infecției HIV de la 2001 încoace – cu 150%. Datele demonstrează evidența: în Ucraina – perioada medie de inițiere a injectării drogurilor este 13-15 ani, în România – 16 ani, în Bosnia și Herțegovina - 30 % dintre utilizatorii de droguri au început să injecteze droguri în perioada de vârstă cuprinsă între 16-18 ani. Referindu-ne la un alt comportament de risc precum comercializarea sexului, pentru România se atestă faptul că 60% de tineri au început această practică înainte de 18 ani, iar 11% chiar înainte de a fi împlinit 14 ani. În Kazahstan, 20 % dintre bărbații care practică sex cu bărbați sunt tineri de până la 19 ani. Statisticile, rămân a fi foarte importante. Doar că cifrele nu povestesc și nu arată fețe și istorii, care în cazul nostru sunt caracterizate de drame ale familiilor în criză și ale copiilor acestora. Prin intermediul vizitelor în teren oferite în cadrul atelierului la Centrul de reabilitare a copiilor străzii „Drumul spre casă”, la secția ambulator de tratament a adolescenților utilizatori de droguri din Odesa am realizat, încă odată, că acești copii/adolescenți nu se deosebesc cu nimic de propriii mei copii, cu diferența că s-au născut, cresc și sunt educați în condiții dificile, create de soartă, în mare parte. Noutatea bună este că există practici bune de reabilitare și reintegrare a acestor copii/adolescenți în societate, iar în cazul celor care adoptă comportamente de risc - de a le oferi servicii de prevenire, tratament, îngrijire și suport.

Cor: Care sunt provocările în implementarea unui proiect regional?

N.F. Faptul că în proiect sunt angajate șapte țări, necesită coordonare,

care devine câte odată dificilă. Dificultățile sunt în mare parte tehnice: etapele planificării sunt diferite, nivelul de implementare la fel diferit pentru fiecare țară.

Se evidențiază însă și provocări comune la nivel de planificare, acestea țin de lipsa de date privind grupul tinerilor cu risc sporit de infectare; lipsa angajamentului politic și al sprijinului comunității, bazat pe multiple controverse ce țin de minori, sex, droguri, stigmă și discriminare etc; bariere structurale în oferirea serviciilor și anume constrângeri legale, capacități ineficiente ale prestatorilor de servicii, calitatea serviciilor etc.

Cor. La un an de implementare a acestui proiect regional, ce progres vizibil se atestă?

N.F. În toate aceste țări, adolescenții cu risc sporit de infectare au ajuns pe agenda factorilor de decizie. Aceasta presupune că problema se conștientizează și respectiv este susținută, inclusiv politic. Nivelul de conștientizare a fost vizibil la conferința regională pentru statele Europei de Est și Asiei Centrale de la Moscova, din mai, anul acesta, la care subiectul a fost discutat pe larg. La nivel tehnic, se poate de afirmat că acest grup se studiază în profunzime, fiecare din țări analizând datele existente și realizând cercetări adiționale. Datele obținute în rezultatul studiilor permit evidențierea unor concluzii, modele de comportament comune sau particulare privind acest grup. Progresul ține de asemenea, de faptul că la acest atelier am identificat barierele politice și legale în implementarea proiectului, dar și soluții comune, cât și individualizate per țări.

Cor: Care sunt activitățile viitoare în implementarea proiectului?

N.F. La nivel de țări, este necesar de creat parteneriate, care sunt importante și au puterea să influențeze politicile. În cadrul parteneriatelor este bine să se stabilească clar care sunt responsabilitățile fiecărui membru; doar împreună problemele pot fi soluționate eficient și în beneficiul adolescenților vizați. De asemenea, este important să se genereze un dialog între diferite sectoare și niveluri ale societății, subiectul principal axându-se pe adolescenții cu risc sporit de infectare. În plus, fiecare țară a determinat clar care sunt pașii următori în activitatea lor. Vom continua să împărtășim experiențe, să fortificăm capacități, să promovăm crearea serviciilor prietenoase și calitative acestor adolescenți, cât și celorla cu un grad înalt de vulnerabilitate.

Cor: Vă mulțumim!

Supraveghere computerizată a tuberculozei în penitenciarele din stânga Nistrului

La 16 mai 2008 în cadrul secției medicale a Departamentului de executare a pedepselor penale – DEPP (sistemul penitenciar) din stânga Nistrului a fost instalat sistemul informațional de monitorizare și evaluare a tuberculozei (SIME TB). Acesta ține de unul din componentele de bază ale monitorizării, evaluării și măsurării impactului activităților de control al tuberculozei în cadrul strategiei DOTS. Procesul a fost facilitat de către secția de monitorizare și evaluare a Programelor Naționale de Sănătate, Centrul Național de Management în Sănătate în colaborare cu Asociația Obștească „Carlux”/Programe TB/HIV în penitenciare.

Către această dată, sistemul penitenciar din Tiraspol era unicul care nu se alinașe sistemului unic de raportare din cadrul monitorizării și evaluării în domeniul tuberculozei. Vitalie Moroșan, coordonator medical, „Carlux” a afirmat că programul computerizat a necesitat activități de pregătire pentru instalare: precum obținerea angajamentului DEPP de a utiliza acest program, negocierea unui pachet internet cu o capacitate care să permită operarea cu programul, identificarea operatorului și instruirea acestuia.

Actualmente DEPP este o instituție de raportare separată în SIME TB național. Secția medicală a DEPP va colecta datele de la cinci instituții subordonate, va realiza verificarea, introducerea și analiza acestora.

Prima versiune a programului computerizat în Moldova a fost instalată în anul 2006. Referindu-se la capacitățile sistemului, Ana Ciobanu, responsabil pentru SIME TB, secția monitorizare și evaluare a Programelor Naționale de Sănătate, a subliniat că acesta permite:

- Crearea unei baze de date unice pentru întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv stânga Nistrului și sistemul penitenciar.
- Oferirea informațiilor veridice și operative atât către organismele naționale, cât și internaționale.
- O monitorizare mai adecvată ce ține de evidența pacienților cu TB, utilizarea medicamentelor și activității de laborator.

Avantajele funcționării sistemului în penitenciarele din stânga Nistrului țin de accesul la informații (atât pentru stânga, cât și dreapta Nistrului), inclusiv despre deținuții cu TB care și-au ispășit pedeapsa în penitenciarele din dreapta Nistrului (se apelează către SIME TB cu o cerere și anumite drepturi de acces); facilitarea transmiterii informației ce contribuie la asigurarea continuității tratamentului la eliberarea deținuților; supravegherea situației epidemiologice; obținerea indicatorilor necesari deja calculați și dezagregați conform necesităților.

„Funcționarea cu succes a programului computerizat recent instalat ține de angajamentul secției medicale a DEPP, colectarea sistematică a datelor nominale din toate instituțiile subordonate, validarea și includerea acestora în SIME TB”, a conchis Ana Ciobanu.

A FI SĂNĂTOS E LA MODĂ

Tinerii din Soroca sunt cei mai informați referitor la infecția HIV, nivelul cunoștințelor acestora s-a îmbunătățit în cea mai mare măsură în urma proiectului „Tinerii pentru prevenirea HIV/SIDA”.

Evaluarea cunoștințelor adolescenților în domeniul HIV/SIDA a fost făcută în cadrul proiectului implementat de Centrul Național de Resurse pentru Tineri în șapte raioane, cu suportul financiar al Reprezentanței UNICEF în Moldova și a Reprezentanței UNFPA în Moldova.

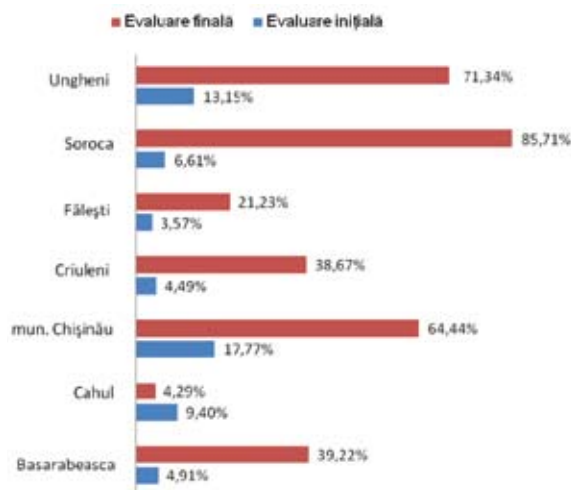
Scopul proiectului a constat în intensificarea participării tinerilor în prevenirea HIV/SIDA printre semenii lor din raioanele Soroca, Fălești, Ungheni, Basarabeasca, Criuleni, Cahul și regiunea Poșta Veche din sectorul Râșcani, mun. Chișinău.

În cadrul proiectului a fost susținută activitatea rețelelor regionale de educatori de la egal la egal, care au oferit informații semenilor despre HIV/SIDA. În acest context, proiectul prevedea studierea nivelului de cunoștințe ale adolescenților beneficiari ai proiectului referitor la căile de transmitere, metodele de protecție și prevenire a infecției HIV/SIDA. Prin efectuarea unor evaluări inițiale și post-istruire a cunoștințelor tinerilor a fost făcută și evaluarea rezultatelor proiectului.

Scopul studiului a fost evaluarea cunoștințelor adolescenților din instituțiile de învățământ mediu referitor la infecția HIV. Studiul de evaluare și-a propus să determine nivelul de cunoștințe ale adolescenților după o perioadă în care aceștia au participat la activitățile de instruire desfășurate de echipele regionale de educatori de la egal la egal.

Conform datelor obținute din evaluarea inițială, absoluta majoritate a respondenților au auzit despre infecția HIV sau boala SIDA. Numai 5% din numărul total de respondenți au indicat că nu au auzit nimic despre această problemă. Rezultatele evaluării finale reflectă un număr și mai mare de tineri care au auzit despre HIV/SIDA și micșorarea ponderii celor care nu cunosc nimic despre acest subiect. Lipsa cunoștințelor corecte referitor la o problemă de sănătate este însoțită întotdeauna de inventarea și răspândirea unor mituri referitor la acest domeniu. Ca rezultat, utilizarea metodelor adecvate de prevenire a problemei respective s-a diminuat foarte mult.

S-a cunoscut că în cea mai mare măsură au renunțat la miturile despre mijloacele de infectare cu HIV respondenții din raioanele Soroca, Ungheni, Basarabeasca și Fălești. Tinerii din raioanele menționate sunt cei mai informați privind cunoștințele despre transmiterea infecției HIV pe cale sexuală, intravenoasă și pe verticală.

Evaluarea finală a constatat că nivelul cunoștințelor respondenților s-a îmbunătățit în cea mai mare măsură printre tinerii din raionul Soroca, după care urmează tinerii din Ungheni, Chișinău, Fălești, Basarabeasca.

A fi informat înseamnă a fi protejat, iar majoritatea celor care s-au infectat suferă din cauza că n-au știut cum să se protejeze.

Questionarul administrat în cadrul evaluării finale a inclus o întrebare despre sursele care au contribuit la informarea adolescenților despre HIV/SIDA. S-a constatat că activitatea educatorilor „de la egal la egal” a fost menționată drept o sursă de informare privind HIV/SIDA de circa o pătrime dintre respondenți. Fiecare al cincilea respondent a răspuns că printre sursele de informare se numără dirigintele clasei, după care urmează: presa scrisă, cărțile de specialitate, pliantele, televizorul, radioul, prietenii. Penultimul loc a revenit părinților și, cât n-ar fi de straniu, internetul a fost menționat în ultimul rând.

Material realizat de Natalia Palamarciuc, corespondent special „Realitatea”, Soroca

Primii tineri din Moldova au primit titlul de „Agent al schimbării!”

Primii 67 de tineri din Republica Moldova au primit titlul de „Agent al schimbării” în cadrul proiectului internațional „Dance4life! Un ecuson, un certificat, o brățară „Dance4life” și o voință imensă de a opri răspândirea infecției HIV în rândurile populației din Moldova îi deosebește de alți tineri. Din momentul participării la „Turul de conexiune a inimilor”, fiecare dintre ei a desfășurat în școala sau universitatea în care studiază activități de profilaxie a infecției HIV. Printre acestea se numără: competiții de dans; organizarea zilelor de profilaxie a infecției HIV și SIDA; realizarea ziarelor de perete, a emisiunilor radiofonice la posturile de radio școlare; publicarea articolelor în presa tinerilor; organizarea concursurilor tematice; confecționarea manuală a diferitor aplicații și comercializarea acestora cu scopul de a colecta fonduri pentru activități de caritate pentru susținerea persoanelor infectate și afectate de HIV/SIDA; inițierea unor concursuri de creație (poezii, eseuri la tema combaterii răspândirii infecției HIV și SIDA); testarea cunoștințelor colegilor, părinților, altor persoane privind infecția HIV și SIDA prin intermediul unor chestionare etc.

Laureații titlului de „Agent al schimbării” vor fi invitați să participe la cel mai mare concert al anului dedicat tinerilor, care se va organiza în ultima sâmbătă a lunii noiembrie (pe data de 29), înainte de Ziua Internațională AntiSIDA, marcată în toate țările lumii la 1 decembrie.

La titlul de „Agent al schimbării” astăzi aspiră adolescenți din peste 23 de țări ale lumii (unde se implementează ambițiosul proiect „Dance4life”). Proiectul internațional „Dance4Life” a demarat în anul 2004. În Moldova proiectul este implementat din anul 2007 de către Fundația SIDA Est-Vest (AFEW), în colaborare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova.

APEL: Doritorii de a candida pentru titlul de „Agent al schimbării” trebuie:

! Să invite echipa „Dance4life” în instituția în care își fac studiile (mai multe detalii la numărul de telefon: 22 84 86);

! Să transmită informația despre HIV și SIDA obținută la „Turul de conexiune a inimilor” colegilor, rudelor, vecinilor etc. pentru a-i face și pe alții să înțeleagă care sunt căile de transmitere a infecției HIV, cum ar trebui să se protejeze de infectarea cu HIV/SIDA;

! Să participe la evenimentele organizate în cadrul proiectului „Dance4life” (pentru a lua cunoștință de acestea, sunați la același număr de telefon);

! Să organizeze în școală/universitate o echipă „Dance4life” (în cazul în care există deja, să se înscrie ca membri ai ei și să realizeze împreună activități de profilaxie a infecției HIV);

! Să se informeze regulat despre activitatea proiectului la www.dance4life.com;

! Să ne expedieze fotografii (alte materiale) de la activitățile desfășurate la adresa: str. Bănulescu-Bodoni 57/1, oficiu 324, or. Chișinău;

! Să propună idei originale pentru activități de profilaxie a infecției HIV.

Echipa „Dance4life” Moldova vă așteaptă! Nu ezitați să vă încadrați și să vă implicați! Numai prin eforturi comune putem ajuta la stoparea răspândirii infecției HIV în Moldova și în lume!

Echipa „Dance4life” Moldova

La 31 mai curent, titlul „Școala Dance4Life” a fost acordat la trei instituții educaționale din municipiul Chișinău: Liceul „Spiru Haret”, Liceul „Real” și Liceul „Ion Creangă”, ultimul învrednicindu-se și de Premiul Mare pentru cea mai bună activitate de profilaxie organizată în cadrul instituției.

În cadrul evenimentului, Fundația SIDA Est-Vest (AFEW) a mai acordat un premiu special Pentru cea mai bună activitate „Act4Life” unui grup de tineri care au realizat un filmuleț la tema profilaxiei HIV și SIDA: „Testul HIV: trebuie făcut sau nu?”.

Alexandru Tarasov,
Fundația SIDA Est-Vest” Moldova

CRISTINA,
deținătoarea titlului de
„Agent al schimbării”:

“Nu este corect să așteptăm ca părinții și profesorii să fie responsabili pentru noi! Trebuie să fim singuri responsabili pentru ceea ce facem. Trebuie să fim maturi în a înțelege că riscul de infectare cu HIV este real și poate afecta pe oricine în orice clipă! În acest sens, am putea face multe lucruri utile, creative, inspirate pentru a opri răspândirea infecției HIV și SIDA! Ne putem proteja doar dacă cunoaștem exact cum să o facem! Încercați și voi să faceți cel puțin o mișcare spre a vă proteja! Dansați pentru viață! Acționați pentru viață! Nu este dificil!”

Районные журналисты и неправительственные организации объединились в борьбе с туберкулезом

Большое число мероприятий для населения в ходе информационной кампании о туберкулезе в марте-апреле 2008 года были проведено неправительственными организациями, работающими в социальной сфере и сфере предупреждения ВИЧ/СПИДа, и местными журналистами.

«С этими организациями мы сотрудничаем довольно давно, - рассказывает **Ирина Затушевская, консультант Центра политик и анализа в здравоохранении.** – Еще в 2004 г. в рамках проекта, который внедрил в Молдове Американский международный союз здравоохранения, совместно с бельцкой организацией «Молодежь за право на жизнь» мы провели семинар для представителей организаций, работавших в сфере снижения вреда. В эти же организации было передано большое количество информационных материалов для распространения среди их бенефициаров. Начиная кампанию в 2008 г., мы решили вновь вовлечь их в информирование о туберкулезе. В сотрудничестве с Союзом организаций, работающих в сфере предупреждения ВИЧ/СПИДа и снижения вреда в самом конце февраля мы провели двухдневный семинар для представителей организаций, входящих в Ассоциацию, и журналистов районных газет, радио и телевидения. Проводя этот семинар, мы преследовали несколько целей. Прежде всего, конечно, - подготовить волонтеров-информаторов, дать им необходимую информацию о туберкулезе, познакомить с методами донесения этой информации до различных групп населения. Мы также хотели, чтобы журналисты узнали о том, как общественность ряда северных районов Молдовы участвует в контроле над туберкулезом, и проинформировали об этом свою аудиторию. Кроме того, мы стремились установить прочные рабочие контакты между журналистами и неправительственными организациями. Чтобы добиться этого, во время семинара мы дали участникам возможность наметить и обсудить план проведения совместных мероприятий в канун Всемирного дня борьбы с туберкулезом, и выделили неправительственным организациям для этих целей небольшие средства.

Результатом нашей работы стали 24 мероприятия, которые в марте провели неправительственные организации в содружестве с журналистами в Бричанах, Дрокии, Единцах, Чернолевке, Сороках, Атаках, Оргееве и Унгенах. Среди них – «круглые столы» с участием местной администрации и руководителей органов здравоохранения, конференции для медицинских работников и педагогов, сотрудников детских дошкольных учреждений, информационные мероприятия на улицах и в общественных местах (рынки, автовокзалы, торговые центры) с распространением материалов о туберкулезе, выступления по радио и телевидению. За это же время 18 различных материалов о туберкулезе было опубликовано в 5 районных газетах, а на Телерадио Бельц и Флорештском телевидении вышли в эфир 6 получасовых тематических передач. Одна из передач Флорештского телевидения – о стратегии ДОТС – была отмечена премией Бюро Всемирной организации здравоохранения в Молдове».

Au fost decernate premiile Centrului PAS și a OMS celor mai activi jurnaliști

Цей май активі журналісти з мас-медіа національної та регіональної, які відбили в творчості своїх робіт, на шляху місяців січень-березень, тематика туберкульозу, були нагороджені в межах однієї церемонії святкової.

La concurs au participat 29 de jurnaliști, care au prezentat 77 de lucrări la tematica „Tuberculoza poate fi tratată!”. Concursul a fost organizat de Centrul de Politici și Analize în Sănătate (în cadrul proiectului „Profilaxia și controlul tuberculozei în Moldova. Informarea populației despre tuberculoză”) și Biroul Organizației Mondiale a Sănătății în Moldova. Laureții ai concursului au devenit:

Presă scrisă

Locul I – Svetlana Șalberova, ziarul „Moldavskie vedomosti”,
Locul II – Natalia Palamarciuc, ziarul „Realitatea”, Soroca

Radio

Locul I – Snejana Pâslari, Radio „Sănătatea”

TV

Locul I – Gabriela Cojocar, Victor Frolov, TV Florești
Locul II – Irina Ropôt, Compania „Teleradio-Moldova”

Premiile OMS au fost împărțite între:

Vasile Sofronie, Radio „Sănătatea”
Feodora Rodiucova, TV „Sănătate”, Bălți
Angela Cojocar, TV Florești

Premii de încurajare și cadouri au fost decernate următorilor jurnaliști:

Ana Meleca, ziarul „Moldova suverană”
Elena Roitburd „Kișinevskie novosti”
Margarita Glușco, „Meleag natal”, Briceni
Tatiana Cocerovskaia, „Spros i predlojenie”, Bălți
Svetlana Ceban, NIT
Valentina Cibotaru, „Glia Drochiană”, Drochia
Aliona Muntean, „Prier”, Ștefan Vodă
Aneta Voitun, „Moldova suverană”
Tamara Boroșan, „Curierul de Edineț”, Edineț
Victoria Babin, „Flux-sănătatea”
Tatiana Antonovici, „Economiceskoe obozrenie”
Irina Crasilnicova, „Vremea”

Felicitări tuturor laureaților! La mai mult și la mai mare!

Информационная кампания о туберкулезе завершилась

Завершилась информационная кампания о туберкулезе, которая была организована Центром политик и анализа в здравоохранении в рамках проекта «Усиление контроля над туберкулезом в Молдове», который финансирует Глобальный фонд для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией. С февраля по апрель:

- Волонтеры – студенты медицинских колледжей Бельц, Унген и Оргеева провели 816 информационных встреч по месту работы и учебы населения Бельц, Унген, Оргеева, Единец, Дроики, Атак, Сорок, Фалешт, Флорешт и более чем 40 сел северных районов республики.

- Волонтеры - студенты Национального медицинского колледжа провели 178 бесед о туберкулезе со студентами колледжей, расположенных в Центральном секторе Кишинева.

- С помощью волонтеров, проводивших информационные встречи, было распространено 53.600 экз. брошюр, буклетов, плакатов и листовок, рассказывающих о симптомах туберкулеза, возможностях его выявления, лечения и предупреждения.

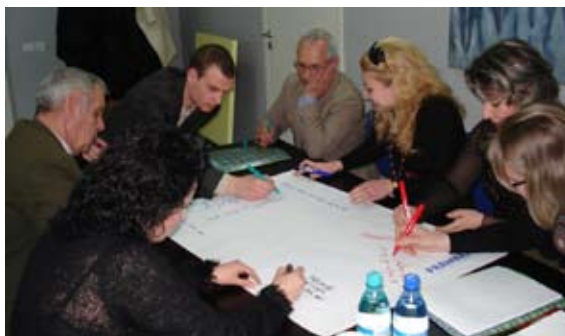
- В неправительственные организации, работающие в сфере ВИЧ/СПИДа, было передано 90 CD с видеоклипами и документальными фильмами о туберкулезе.

- Объем трансляции видеоклипов о туберкулезе местными телевизионными каналами Бельц, Сорок, Единец, Шолданешть, Дроики и Флорешть составил почти 600 минут.

- Журналисты национальных и местных газет, радио и телевидения подготовили 93 статьи и передачи, связанные с контролем над туберкулезом.

Curs de instruire HIV/SIDA pentru agenții economici

Reprezentanții companiilor IM "Sudzucker-Moldova", SRL "Gabiny", S.A. "Orhei-Vit", S.A. "Red-Nord", S.A. "Termocom", S.A. "Floare Carpet", S.A. "Viorica Cosmetic", S.A. "Zorile" și Aeroportul Internațional Chișinău au participat în perioada 4-5 iunie curent la un curs de instruire intitulat "Politici privind HIV/SIDA la locul de muncă", organizat de Programul ILO/AIDS (Organizația Internațională a Muncii).

În cadrul seminarului au fost examinate aspectele medicale ale infecției HIV și maladii SIDA, precum și impactul acestora pentru lumea muncii. Pentru a avea o înțelegere mai bună asupra necesității adoptării politicilor HIV/SIDA în instituțiile pe care le reprezintă, participanții au fost antrenați în diferite activități interactive, jocuri de rol, simulări și discuții bazate pe cele zece principii fundamentale ale ILO privind HIV/SIDA la locul de muncă.

În rezultatul activităților, reprezentanții sindicatelor, punctelor medicale, direcțiilor de resurse umane au întocmit o listă a priorităților cu identificarea unor măsuri de prevenire HIV la locul de muncă, inclusiv de reducere a posibilului impact al infecției HIV asupra lucrătorilor și angajatorilor. Printre acestea se numără: elaborarea chestionarelor anonime pentru determinarea nivelului cunoștințelor angajaților despre HIV și SIDA, utilizarea rezultatelor obținute pentru desfășurarea măsurilor de prevenire HIV, difuzarea spoturilor audio cu mesaje de prevenire la stațiile de radio locale ale companiilor, distribuirea pliantelor și a altor materiale informative despre HIV/SIDA angajaților și clienților întreprinderilor.

Este de menționat că un curs de instruire similar a fost organizat în

luna aprilie, în calitate de participanți fiind reprezentanții companiilor: "Franzețuța" S.A., "lonel" S.A., "Artima SRL", BC "Moldova Agroindbank", BC "Mobiasbanca", "InfoHub", "Macon" S.A. și "Glass Container Company" S.A.

Organizatorii cursurilor au deja promisiunea unor agenți economici că sunt dispuși să înceapă elaborarea și implementarea programelor HIV/SIDA la locul de muncă în baza materialelor și recomandărilor pe care le-au primit.

Mai multe informații referitor la metodologia cursului de instruire (detalii despre sesiunile organizate, aprecierile participanților, fotografiile de la evenimente) puteți găsi pe pagina web a Centrului de Training CMB: <http://www.cmb.md/95-politici-hiv-sida-pentru-companiile-din-moldova--.html>.

Pentru informații adiționale, contactați echipa Proiectului ILO/AIDS în Moldova: **Elena Jidobin, coordonator de Program ILO/GTZ**, (str. 31 August 129, of. 623A, Chișinău, Moldova, Tel./fax: (+373 22) 213556, email: elena.jidobin@iloaids.md, www.ilo.org/aids).

REDUCEREA POZELOR

НПО «VIAȚA NOUĂ» / НОВАЯ ЖИЗНЬ

История организации:

Благотворительная Ассоциация „Viața Nouă” начала свою деятельность в 1999 г. на основе инициативной группы, которая состояла из ПИН, ЛЖВ, а также людей, которым данные проблемы безразличны. Организация была зарегистрирована как неправительственная организация (НПО) 12.07.2001. под № 1889.

Миссия организации:

Оздоровление общества Республики Молдова путем психосоциальной реабилитации больных алкоголизмом, наркоманией, ВИЧ+, а также их семей. Развитие альтернативных методов в наркологии, непосредственное оказание помощи наркологическим больным и членам их семей (в том числе имеющих статус ВИЧ – позитивных и людей находящихся в пенитенциарных учреждениях), а также проведение профилактических мероприятий в учебных заведениях.

Цель организации:

Снижение уровня наркомании, преступности и эпидемии ВИЧ/СПИДа в Молдове, а также улучшения качества жизни людей живущих с ВИЧ (ЛЖВ) и потребителей инъекционных наркотиков (ПИН).

ЗАДАЧИ:

- Повышение активизма среди бенефициариев
- Улучшение качества жизни ЛЖВ
- Снижение уровня распространения эпидемии ВИЧ/СПИДа и наркомании в Республики Молдова
- Разработка и внедрение альтернативных методов реабилитации и ресоциализации ПИН и ЛЖВ
- Создание комплекса услуг для оказания помощи людям, пострадавшим от эпидемии наркомании и ВИЧ/СПИДа (родственники и созависимые)
- Разработка программ по развитию партнерских отношений между НПО и инициативными группами, госструктурами, с целью консолидации сил для более эффективного достижения общих целей.

ОСНОВНЫЕ ВИДЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ:

- а) Сферы достижения:** за время нашей работы была налажена эффективная и регулярная деятельность организации для выявления бенефициаров в следующих направлениях: наркологические больницы, инфекционная больница, пенитенциарные учреждения (до 90 посещений ежегодно в каждом заведении)
- б) Профилактика наркомании, ВИЧ/СПИДа среди молодежи:** волонтерами организации проведено большое количество встреч с молодежью на базе: средних школ, высших учебных заведений, а также дружественных НПО (всего охвачено около 1000 чел.)
- с) Организация семинаров и тренингов:** за время нашей деятельности для развития внутреннего потенциала организации было проведено около 60 семинаров – тренингов для волонтеров нашей организации, также организацией было проведено 10 семинаров, целью которых являлись развитие инициативных групп из других регионов.
- д) Инструменты реабилитации:** за время нашей деятельности разработана ступенчатая система реабилитации, в которую входят:
- **Амбулаторная работа на базе дневного центра** - личное консультирование бенефициаров (за год более 500 консультаций), телефон доверия, группы реабилитационного характера (250 групп за год, посещаемость одной группы 10 – 15 человек).
 - **Юридические консультации** – начали свою деятельность с января 2008 года, 2 раза в неделю, предназначены для консультирования в области прав и обязанностей уязвленных групп.
 - **Группы взаимопомощи** – основной компонент помощи на уровне равный равному, за 9 лет работы увеличились количественно и качественно. Ежедневно одновременно проводятся 15 групп взаимопомощи: 8 групп - в Кишиневе, 2 – в районе Анений Ной, 1 группа – в женском пенитенциарии п. Руска, а также по одной группе в Сороках, Унгенах, Фалештах и Кагуле.
 - **Стационарная работа на базе терапевтической общины в пос. Березки** - стационар рассчитан на одновременное пребывание 15 человек. На базе стационара была оказана помощь около 200 бенефициарам. Ежегодно стационарную реабилитацию проходят до 70 человек.
 - **Досуг** - творческие вечера, спортивные мероприятия, кемпинги, культурно-массовые мероприятия (за год от 10 до 15 мероприятий).
 - **Работа с общественностью** – о деятельности организации было написано около 15 статей в СМИ. Волонтеры организации участвовали в 15 телепередачах и 3-х часовой радиопередаче.
 - **Сотрудничество** - налажены доверительные отношения с администрацией различных госучреждений, например таких как: Наркологический диспансер, Департамент пенитенциарных учреждений, администрация Республиканского кожно-венерологического диспансера, Комиссариат полиции мун. Кишинэу. А также: НПО «Lumina vieții», БФ «Oameni Generoși», НПО «Tineri pentru dreptul la Viață», НПО «Alegerea ta», НПО «Credința», НПО «Tineri și Liberi», НПО «Copilărie pentru toți», Лига ЛЖВ Молдовы, а так же международные организации UNDP, UNAIDS, BUMAD, PNUD, AFEW, World Bank, UNICEF, Фонд Сорос Молдова и др.
- Роль ЛЖВ и представителей уязвимых групп в управлении и работе НПО** - основным ресурсом организации являются волонтеры (60 человек). Координаторы направлений – 20 человек. Не маловажный факт то, что состав волонтеров состоит на 80% из ПИН, прошедших программу реабилитации, а так же ЛЖВ (около 50%), что говорит об их способности оказывать качественную помощь на уровне «равный равному».

Мероприятия за период март-май 2008 года

Группы взаимопомощи для ПИН открыты в городах Сороки, Унгены, Фалешты и Кагуле

В процессе реализации проекта были выполнены следующие мероприятия:

- Круглые столы с представителями местной администрации, МВД, Минздрава, НПО и СМИ в каждом из городов
 - Два семинара – тренинга для координаторов групп в регионах
 - Разработан и распространён печатный материал
 - Командировки в регионы по патронажу и поддержке координаторов в регионах
 - Открытие групп в регионах для оказания услуг бенефициариям
 - Разработана стратегия по развитию групп на ближайший год
- Опираясь на высказывания представителей местной администрации и самих бенефициариев, хочется отметить глубокую заинтересованность в развитии подобных групп.

Благодаря проекту удалось освятить работу групп перед широкой общественностью и непосредственно открыть и поддержать работу самих групп взаимопомощи.

На данный момент группы функционируют постоянно и открыты для посетителей 1 раз в неделю в каждом из городов. Посещаемость одной такой группы – от 10 до 15 человек. На группе бенефициарий может получить услуги по информированию, психосоциальной поддержке, консультацию по приверженности к АРВ терапии, консультацию на уровне равный равному, переадресацию к другим социальным и медицинским услугам таким, как стационарная реабилитация от зависимости, АРВ лечение и т.д.

Работая в данном направлении, НПО «Viața Nouă» удалось достичь хороших результатов. Благодаря этому, Фонд Сорос Молдова продолжил поддерживать мероприятия по развитию групп взаимопомощи в регионах и следующие 5 месяцев текущего года.

В стратегическом значении развитие групп взаимопомощи для ПИН в регионах имеют цель развития групп до отдельных НПО, способных предоставлять комплекс качественных социальных услуг в регионах для ПИН и ЛЖВ с целью снижения вреда от эпидемии ВИЧ/СПИДа, наркомании и преступности в РМ.

НПО «Viața Nouă», при финансовой поддержке Фонда Сорос Молдова (программа Снижение вреда), за период март – май 2008 года, по проекту «Развитие групп взаимопомощи» организовала и провела открытие групп взаимопомощи для ПИН в следующих регионах Молдовы: Сороки, Унгены, Фалешты и Кагуле.

НПО «Viața Nouă» - победитель конкурса инновационных идей для молодежи

В апреле 2008 года, в Киеве, под эгидой Всемирного Банка состоялся финал конкурса проектов, направленных на «Улучшение возможности трудоустройства молодежи», а также на «Развитие здорового образа жизни».

На первом этапе конкурса были отобраны 40 финалистов из трех стран. Они встретились в Киеве на Ярмарке идей, где защищали свои проекты перед судейской комиссией, включающей в себя экспертов и специалистов из стран участниц, а также представителей Всемирного Банка. Финалистам предоставлялась возможность предоставить описание своих проектов в творческом виде, используя стенды, которые были подготовлены организаторами Ярмарки идей.

НПО «Viața Nouă» стала одной из 13 - ти организаций победительниц конкурса «Ярмарка инновационных идей для молодежи из Украины, Беларуси и Молдовы» и получила финансирование от Всемирного Банка на реализацию проекта «Обучение и трудоустройство молодежи, пострадавшей от эпидемии ВИЧ/СПИДа, наркомании и преступного образа жизни». Благодаря работе по данному проекту, НПО «Viața Nouă» в течение 11 месяцев будет иметь возможность:

1. Установить оборудование и организовать компьютерные классы в 6 пенитенциариях Молдовы.
2. Установить оборудование и организовать компьютерные классы для молодежи в Кишиневе.
3. Организовать обучение в классе по художественному мастерству.
4. Осуществить поездку по обмену опытом на Украину.
5. Трудоустроить минимум 30 бенефициариев в одну из трех партнерских коммерческих организаций.
6. Провести итоговый круглый стол для всех заинтересованных структур по данной тематике.

Необходимо отметить актуальность вопроса трудоустройства молодых ЛЖВ, ПИН и ранее судимых из-за сильной дискриминации и маргинализации таких молодых людей, а также из-за сложного социально-экономического положения в стране.

Выражаем огромную благодарность всем тем, кто оказывает НПО «Viața Nouă» помощь и поддержку в проведении наших мероприятий!!!

Александр Курашов
программный директор
НПО «Viața Nouă»

17 IUNIE – ZIUA
DE COMBATERE A
NARCOMANIEI

РАБЫ ГЕРОИНОВОГО “БОГА”

Вера Д.: «В 15 лет я осталась практически без попечения старших. Мама (мы жили вдвоем, без отца) решила устроить свою личную жизнь. В доме появился мужчина, а я стала там лишней.

Понимание я находила только в компании друзей. Здесь я впервые попробовала наркотики – хотелось забыть ненавистного отчима, не думать о том, что никому ты не нужна, и никто тебя не любит...

Я окончила только семь классов. На хорошую работу меня не брали. Поехала на заработки в Македонию. Там мне давали наркотики и принуждали к проституции. Это продолжалось несколько лет. Потом меня депортировали. Медицинское обследование показало, что у меня венерические болезни и ВИЧ...

Когда я вернулась, узнала, что больше половины нашей компании уже умерло от передозировки или СПИДа.

Юрий Г.: «Был закоренелым наркоманом, так сказать, утвердившимся. «Сидел в системе». Несколько раз находился в местах лишения свободы за различные преступления: кражи, употребление наркотиков и все с этим связанное... Я стараюсь наладить свою жизнь, но не знаю, сколько мне еще осталось... У меня ВИЧ...»

Ира М.: «Я выпивала и употребляла наркотики с 11 лет. Хотела избавиться от зависимости, но не могла. И кодировалась, и вшивание в спину делала – ничего не помогало... Находилась в местах лишения свободы. Первый срок полтора года, второй – два. Выходила – и опять к тому же возвращалась». Я - ВИЧ-инфицирована...

Истории эти рассказаны людьми очень разными. Объединяет их потребление наркотиков, искалеченные судьбы и желание начать новую жизнь.

НАЕДИНЕ С СОБОЙ

О причинах, по которым, по её мнению, молодежь обращается к наркотикам, рассказывает директор НПО ЦСА «Шаг навстречу» **Оксана ФАТЕЕВА** (Организация действует в Тирасполе и Бендерах):

- По моему мнению, наркотики начинают привлекать молодежь, когда они хотят попробовать что-нибудь «новое», что разукрасит «старое» или даст возможность о нем забыть. Очень часто причиной становится надоевшая обыденность, как говорят сами наркоманы: «Серая жизнь, где отец – алкоголик, а мамаша – или торгует, или совершает туры по «загранке», нянча чужих детишек и убирая чужую грязь. А мы тем временем сами по себе и никому не нужны».

Пытаясь заработать на хлеб насущный, родители часто забывают о своих собственных детях, оставляя их на бабушек-дедушек и не понимая, что, находясь далеко от своих детей, они не дают им самого важного – теплоты своего сердца, материнской и отцовской любви. Выпустить в этот мир выпустили, а как быть человеком и строить жизнь – не научили...

Приведу часть высказываний **Виталия Р.**, человека, употреблявшего наркотики и сумевшего от них отказавшегося:

«Хочется заглушить одиночество, понимание своей никчемности, ненужности в этой жизни, того, что ты даже на капельку ничего не можешь изменить». Не находя понимания или не имея общения с родителями, «забытым детям» кажется, что отвлечься и расслабиться помогают алкоголь, наркотики, тусовки, где обретаются временные друзья, которые кажутся такими близкими и родными. Ощущения интересные, и жизнь, вроде как, ярче.
«На самом деле наркотик – песок, в который ты, как страус,

можешь спрятать голову от страха остаться один на один с самим собой, с жизнью, которой до тебя нет абсолютно никакого дела, которая течет себе мимо, не замечая тебя. И только в наркотике начинаешь обретать значимость... Кто-то говорит, что попадает в сказку, о которой мечтал с детства... Вообще, переживаешь необычные чувства, которые в реальной жизни не можешь испытать. В общем, забываешь о серой действительности. А это приятно. И если нет воли и желания что-то действительно изменить в жизни, то ты так и идешь на поводу своих желаний и получаешь удовольствие от наркотика. Тем более, что сейчас это модно. Политики, бизнесмены не чураются покурить травку на отдыхе. Звезды эстрады и кино - те вообще ведут богемный образ жизни, где «Экстази» скорее правило, чем исключение. Да и, порой, только с наркотиком можно вжиться в роль тех фильмов, которые нынче популярны и... заработать «Оскара» или «Нику»!»

Вот так подростки, «забытые» повседневностью, и стремящиеся походить на своих кумиров, чувствовать себя значимыми и сильными, ищут этих ощущений в конопле, маке, коке, эфедрине. И ради этого они готовы на все. Особенно, когда появляется зависимость.

«Ищешь чего-то, чтобы забыться, оторваться от ненавистной реальности, увидеть жизнь другой. И какой-нибудь друг, который и не друг вовсе, но тебе искренне хочется верить, что он твой самый настоящий друг, предлагает наркотик, и говорит, что это «решит твои проблемы, что будет классно, здорово, только попробуй. Не понравится – больше не будешь, от одной дозы зависимость не развивается». Колеблешься, но потом соглашаешься. Ведь действительно, что будет от одной дозы? «Ловишь кайф». Потом отходишь. Но проблемы не решились!!! После «кайфа» видишь их даже острее, так как сравниваешь их со своими ожившими на миг мечтами».

Проблема наркопотребления давно уже перестала быть для нас экзотикой зарубежных фильмов. Она проникла в наше общество незаметно, но последствия этой беды очевидны и разрушительны – это искалеченные судьбы и жизни подростков, молодых людей и их близких, болезни, правонарушения.

ОНИ ТОЖЕ ЛЮДИ

«Привыкание к наркотику не развивается сразу, - говорит **Виталия Р.** - Но от скуки тянешься к нему снова и снова. Хорошо, если успеешь вовремя остановиться и задуматься, как реально изменить свою жизнь, чтобы не бежать от нее... в никуда. В пустоту.

А если слаб духом, попадаешь в зависимость, ищешь дозу. А денег нет. Потихоньку начинаешь тащить все из дома на «точку», цыганам. Нечего «тянуть» из дому, начинаешь приворовывать. Теряешь себя, наркотик становится твоим кумиром, ради которого идешь на все. Грабеж, убийство... Да мало ли какой выход могут найти изобретательные поклонники героинового бога. Так проходит жизнь, если можно назвать жизнью отрезки между дозой и ломкой».

К таким субъектам общества не применимы «мерки» для обычных людей. К ним нельзя относиться как к преступникам, скорее как к больным людям. Они уже не принадлежат себе, но тем ни менее они тоже люди. Чтобы предотвратить уход молодежи в наркоманию, нужно не только вести разъяснительную работу, но и организовывать молодежный досуг. Обучать молодежь таким навыками и качествам как воля, решительность, смелость, умение решать свои проблемы, находить взаимопонимание с другими людьми и т.д. Все это нужно для того, чтобы молодой человек не «прятал голову в песок» от жизненных трудностей, а смог найти и занять свое место в обществе.

А людей, зависимых от наркотика, необходимо лечить, нужно создавать реабилитационные центры, где помогали бы снять зависимость, переосмыслить свой жизненный опыт и вернуться в эту жизнь уже ее хозяином, а не рабом.

Прим.ред.: Фамилии интервьюируемых не указываются по их настоятельной просьбе.

Луиза ЛАВР

REPRESENTATIVES OF THE CIVIL SOCIETY OF MOLDOVA ATTENDING UNGASS 2008 ON HIV/AIDS

The UNAIDS urged that participants arrive earlier to participate in informal Civil Society hearings on June 9. During that meeting various issues were discussed, among them logistics of the meetings for Civil Society representatives, clarifications on presentations of HLM speakers, side reports on country progress in country's response to HIV pandemic, the role of Civil Society in defending Human Rights of PLHA, travel restrictions for PLH; access to treatment, care and support, etc.

The official events started on June 10. The UN Secretary General delivered his report on achieving goals of the 2006 Declaration of Commitment and 2001 Political Declaration on HIV/AIDS. The Executive Director of UNAIDS delivered his report on global situation in the field. The representatives of Moldova also attended several side events organized specially for Civil Society representatives.

On June 11 official events continued with the country reports on response to HIV/AIDS. The Government officials of different states, mostly Health Care Ministers, delivered their reports on HIV/AIDS situation in their countries. Informal side events continued on the second day.

During the meetings the representatives of Moldova established several relations with NGO and international representatives, among them the President of PLHA Network of Sweden, the President of PLHA Network of Norway, the UN Special Envoy on HIV/AIDS to Eastern Europe and others.

Igor Chilcevschii, the President of the League of PLHA from Moldova: "The participation of the Civil Society delegates in such meetings as UNGASS is crucial hence NGOs are one of the key actors in combating HIV/AIDS. During the meetings different opinions coming from state officials and Civil Society representatives on reaching the goals of the international declarations we heard, almost all of them say that it is essential that HIV/AIDS pandemic be stopped, more people be involved in treatment and all stakeholders be united in their efforts to improve the quality of life of PLHA. It is important that major tasks be performed by the Governments with assistance of NGOs. The current situation is far from being perfect, but we never should give up".

Nichita Gurcov

The representatives of the League of PLHA of Moldova, Igor Chilcevschii and Nichita Gurcov, have participated in the High Level Meeting on HIV/AIDS held on June 10-11 2008 at the UN Headquarters in New York.

Dr. Stefan Gheorghita, Deputy Chief of the Republican Preventive Center Medicine and Chief of the AIDS Center, participated in the event as the head of the official delegation from Moldova.

During the whole visit to the UN High Level Meeting the Permanent Mission of Moldova to the UN supported the representatives of Moldova. The financial assistance was provided by PCIMU.

Școala de vară – o rază de lumină în viața copiilor infectați sau afectați de HIV/SIDA

Circa 15 copii infectați/sau afectați de HIV/SIDA, alături de părinții, bunicii sau tutorii lor, vor petrece zece zile din vacanță la o școală de vară în tabăra „Dumbrava Albă” din Bălți. Școala de vară este organizată în perioada 9–19 august de către Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) în colaborare cu Asociația Tinerilor Formatori din Moldova.

Ștefan Savin, coordonator de programe la Centrul PAS, a precizat pentru Info-Prim Neo că la școala de vară nu vor participa doar copii infectați cu HIV/SIDA, dar și cei din familii în care sunt adulți infectați. Pentru a selecta participanții, Centrul a trimis scrisori deschise organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniu. Organizatorii vor încerca să selecteze copii cu vârste apropiate pentru a le face sejurul cât mai plăcut. Beneficiarii, atât cei mici, cât și cei mari, vor avea posibilitatea să participe la ateliere de informare, lucru în echipă pentru adaptare și integrare socială, schimb de experiență cu membrii grupului și formatorii. În acest scop, vor fi antrenați un șir de specialiști – educatori, pedagogi, psihologi, medici. Activitățile de bază în care vor fi implicați copiii vor fi, totuși, jocurile și distracțiile. „Nu vrem să le amintim acestor copii o dată în plus că sunt infectați de HIV/SIDA. Vrem doar să le aducem o rază de lumină în viață”, a menționat Ștefan Savin. Proiectul este susținut financiar de către Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.

În fiecare zi, o persoană din regiunea transnistreană se infectează cu HIV

Pe parcursul primului trimestru al anului curent, în regiunea transnistreană au fost înregistrate 91 cazuri de infectare cu HIV, în medie, un caz pentru fiecare zi.

În 2007 rata de infectare a crescut cu 20% față de anul 2006, când au fost înregistrate 240 cazuri noi, transmite corespondentul Info-Prim Neo citând statistici ale Centrului pentru combaterea SIDA din regiune.

În total, la evidență sunt luați 1668 de bolnavi. Specialiștii consideră însă că fiecărui caz depistat îi revine între 3 și 5 cazuri necunoscute de autorități. Astfel, numărul real al persoanelor cu HIV poate constitui aproximativ 7 mii.

Dacă înainte cea mai mare parte a celor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA făceau parte din categoria așa-ziselor grupuri social-vulnerabile și, în primul rând, a utilizatorilor de droguri, astăzi 4 din 5 cazuri de infectare se produce pe cale sexuală. Crește numărul studenților infectați, constată specialiștii.

Tratamentul în centru este gratuit. Costul acestuia pentru o persoană se ridică la 10 mii de dolari pe an. Zilnic aici își fac teste aproximativ 15 oameni. Este deschisă și o linie telefonică „fierbinte”, organizat un grup de ajutor reciproc.

Informații preluate de pe: www.info-prim.md

- » - DORIȚI SĂ VĂ FACEȚI CUNOSCUT NUMELE ORGANIZAȚIEI ÎN CARE ACTIVAȚI?
- AVEȚI NEVOIE DE UN SCHIMB DE IDEI CU COLEGII DIN DOMENIU?

Completați împreună cu noi conținutul acestei publicații, propunând redacției subiecte valoroase ce reflectă actualitatea din domeniul tuberculozei și HIV/SIDA/ITS.

„BULETINUL INFORMATIV al CNC TB/SIDA” este o publicație ce concentrează activitățile din domeniul TB/SIDA/ITS, fiind distribuită gratuit membrilor Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA, specialiștilor din domeniul ocrotirii sănătății, reprezentanților ONG-urilor și jurnaliștilor.

SPUNE CE GÂNDEȘTI. PĂREREA TA CONTEAZĂ!

CARE AR FI CELE MAI EFICIENTE ACTIVITĂȚI DE STOPARE A RĂSPÂNDIRII INFECȚIEI HIV LA NIVEL DE COMUNITATE?

Scrie-ne la adresa: ccm_secretariat@mednet.md.

BULETIN INFORMATIV - CNC TB/SIDA

al Consiliului național de coordonare al programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei, editat cu suportul financiar al Băncii Mondiale în cadrul Programului TB/SIDA.

Echipa redacțională:

Coordonator:	Victor BURINSCHI	Redactor-editor:	Victoria TATARU
Consultant:	Svetlana PLĂMĂDEALĂ	Design și machetare:	Maxim SERBINOV
Traducere (eng!):	Stela RAȚA	Responsabil de ediție:	Oleg BARBĂ

Adresa redacției

str. A. Cozmescu, 3
MD 2009, Chișinău,
Republica Moldova
Tel./Fax: 72 73 59
ccm_secretariat@mednet.md
www.ccm.md

Revista apare într-un tiraj de 500 de exemplare și se distribuie gratuit pe întreg teritoriul țării.

Materialele publicate în cadrul revistei pot fi găsite on-line pe www.ccm.md